

mgyc.com

ကိုယ်ကြမ္မာကိုယ် ဖန်တီးရေး

မောင်ချို (စိတ်ပညာ)

မြန်မာပြန်

Managing Oneself
 Classics Review series of
 Harvard Business school
 Peter F. Drucker

mgyc.com

Thoro

နပိုလီယံဆိုတဲ့ ဧကရာဇ်လိုလူမျိုး၊
ဒါဗင်စီလိုခေါ်တဲ့ ကမ္ဘာကျော် ပန်းချီဆရာလိုမျိုး၊
မိုးဇက်လို ဂန္ထဝင်မြောက် ဂီတပညာရှင်လို လူတွေကို သမိုင်းက
လိုလိုလားလား နေရာပေးထားချင်တယ်။ သမိုင်းက မျက်နှာသာပေးပြီး
နေရာပေးထားရလောက်အောင်လည်း ဒီလူတွေမှာ
သာမန်လူတွေထက် သာလွန်တဲ့အရည်အချင်းတွေ ရှိကြတယ်။
သာမန်လူတွေထက် သမိုင်းတင်လောက်အောင် သာလွန်ထက်မြက်ကြသူတွေ
ဒုနဲ့ဒေးပါ။ ဥပမာပြတာက စတီပါ။
သမိုင်းမဝင်၊ သမိုင်းအတင်မခံရလို့ သင် စိတ်ညစ်စရာမလိုပါဘူး။
သင့်မှာ အစွမ်းအစတွေရှိပါတယ်။
လူတိုင်းဟာ ဂန္ထဝင်မြောက် လူသားဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့
ပင်ကိုအရည်အချင်းတွေနဲ့ လောကထဲ ဝင်လာတာပါ။
ဒီအရည်အချင်းတွေကို ဖော်ထုတ်မသုံးလို့သာ
သာမန်လူတစ်ယောက် ဖြစ်နေတာပါ။
ဒါပေမဲ့
သမိုင်းက သင့်ကို ကျောပေးသွား၊ ကျောပေးထားလို့ သင့်မှာ
ဘာမှ အလုံးအထည် လျော့သွားစရာ မရှိပါဘူး။
သာမန်လူတွေအတွက် သမိုင်းဆိုတာ အဓိကကျလှတာ မဟုတ်ပါဘူး။
သူ့လို ကိုယ်လိုလူတွေအတွက် သမိုင်းဆိုတာထက်
ပိုပြီးအရေးပါတာတစ်ခု ရှိပါတယ်။
အဲဒါဟာ ဘဝဆိုတာပါ။
သင့်မှာ ဘဝဆိုတာ ရှိပါတယ်။
ဘဝဆိုတာရှိရင် သင့်အတွက် လုံလောက်ပါပြီ။
သင့်ဘဝကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်နိုင်ပြီဆိုပါက သင်
လူလောကထဲကို ဝင်လာရကျိုးနပ်သွားပါပြီ။
လောကကြီးရဲ့ ဘယ်နေရာမှာ သင့်ဘဝကို
နေရာချထားရင် အဆင်ပြေမလဲဆိုတာ

စာစုသစ်
စာစုသစ်
 မြန်မာ

MC0004
 1,500.00 KS

ထုတ်ဝေသူ	• ဒေါ်အိတ်ရည်ထွန်း။
	• ဂျူတီစာပေ(၀၂၀၇၇)။
	• အမှတ်(၄၉၉)၊ ၆-လွှာ(က)။
	• ဓမ္မာရုံလမ်း။(၁၀)ရပ်ကွက်။
	• လှိုင်မြို့နယ်။
ပုံနှိပ်သူ	• ဦးစန်းဦး၊ SKCC Press(၀၀၄၁၃)။
	• ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း။ ရန်ကင်း။

ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊ ၂၀၂၀၊ မတ်လ

မောင်ချို(စိတ်ပညာ)/
 ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ် ဖန်တီးရေး
 စာမျက်နှာ ၁၁၃ မျက်နှာ၊
 ၁၂.၈ စင်တီ x ၁၈.၅ စင်တီ

မာတိကာ

- ဟာဗတ်စီးပွားရေးကောလိပ်ကျောင်း၏
ကဝိဂုဏ်ပြသုံးသပ်ချက်စာစဉ်များ
The Harvard Business Review Classics Series က
- စာရေးသူအကြောင်း တစေ့တစောင်း ဂ
- ကိုယ့်ကြံ့ခွာကိုယ် ဖန်တီးရေး ဝ
 - ကိုယ့်ရဲ့ အစွမ်းအစတွေက ဘာတွေလဲ
What are my strengths? ၃
 - ဒါဆိုဘာလုပ်ရမလဲ
How do I perform? ၂၂
 - ပြောရမှာလား၊ နားထောင်ရမှာလား
Am I a reader or a listener? ၂၅
 - ဝေဒီလိုမခံရအောင် ဘာလုပ်ရင်ကောင်းမလဲ
How do I learn? ၃၃
 - ငါ့မှာ ဘာအဖိုးတန်တာတွေ ရှိသလဲ
What are my values? ၄၈

- ဒါဆို သင် ဘယ်လမ်းလိုက်မလဲ
Where do I belong? ၆၆
- ဒါဆို ကျွန်တော် ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ
What should I contribute? ၇၂
- သင့်ဆားမှာလည်း သင့်လိုလူတွေ အများကြီးပါ
Responsibility for relationships ၈၀
- ဘဝရဲ့ဆည်းဆာကိုလှအောင်လုပ်ပါ
The second half of your life ၉၅

**ဟာဗတ်စီးပွားရေးကောလိပ်ကျောင်း၏
ကဝိဂုဏ်ပြသုံးသပ်ချက်စာစဉ်များ
The Harvard Business Review
Classics Series**

ဤစာစဉ်များကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော် ကာလ (၁၉၂၂ ခုနှစ်ကပင်) ကပင် စဉ်ဆက်မပြတ် ထုတ်ဝေ ခဲ့တဲ့ စာစဉ်များ ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးနယ်ပယ် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ရဲ့ သမားရိုးကျအတွေးများကို ထိုးဖောက် ကာ အတွေးအမြင်သစ်များကို ရှာဖွေ တင်ပြထားပါတယ်။ အတွေးအမြင်သစ်များကို ရှာဖွေတယ်လို့ဆိုရာမှာ သုတေသန ပေါင်းများစွာကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးမှ ရလာသော ရလဒ်များပေါ် အခြေခံကာ အတွေးသစ် အမြင်သစ်များ ထုတ်ဖော်ပြီး ရိုးရှင်း သော အရပ်သုံးစကားလုံးများနဲ့ ရေးသားပြီး စာဖတ်သူတို့ ဗဟုသုတရစေရန် ရည်ရွယ်ကာ ထုတ်ဝေသော စာစဉ်များ

ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုစာစဉ်များကို တာဝန်ယူရေးသားကြရသော ပညာရှင်များမှာ Oxford* တက္ကသိုလ်အပါအဝင် တခြား ဂုဏ်ထူးဆောင် တက္ကသိုလ်ကြီးများမှာ မဟာဘွဲ့၊ ပါရဂူဘွဲ့ များ ရထားသူများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ စာစဉ်များပါအကြောင်း အရာများမှာ အလွန်လေးနက်သော်လည်း အရေးအသားမှာမူ ရိုးရှင်းပြီး အများသူငါ နားလည်သော ဝေါဟာရများကိုသာ သုံးကာ ရေးသားထားပါတယ်။ Harvard Business School (HBS) ကျောင်းသားများအတွက် ထုတ်ဝေသော စာစဉ်များဖြစ်ကာ The Harvard Business Review ဟု လူသိများသော စာစဉ်များ ဖြစ်ပါတယ်။

* Oxford တက္ကသိုလ်သည် သက်တမ်း နှစ် ၆၀၀ ကျော်နေပြီဖြစ် ပြီး ကမ္ဘာ့အဆင့် ၁ တွင် ရပ်တည်နေသော ဂုဏ်ထူးဆောင် တက္ကသိုလ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ Harvard Business School ဟာဗတ်စီးပွားရေးကောလိပ်ကျောင်းသည် အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ မက်ဆာချူးဆက် (Massachusetts) ပြည်နယ်၊ ဘော်စတွန် (Boston) မြို့တွင် တည်ရှိပါသည်။

စာရေးသူအကြောင်း တစေ့တစောင်း

ဒီစာတမ်းရှင် Peter F. Drucker ဟာ စာရေးဆရာလည်း လုပ်တယ်။ စာလည်းပြတယ်။ ပြီးတော့ အတိုင်ပင်ခံအလုပ်ကိုလည်း လုပ်တယ်။ စာရေးအားကောင်းတဲ့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်တယ်။ F. Drucker ရေးခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေထဲက စာအုပ် ၃၄ အုပ်ဟာ ဘာသာစကားပေါင်း ၇၀ ကျော်အထိ ဘာသာပြန်ဆိုထားတာ တွေ့ရတယ်။ Peter F. Drucker ဟာ အဖိုးအခမယူဘဲ အတိုင်ပင်ခံအလုပ်ကို အစိုးရအဖွဲ့တွေ၊ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းရပ်တွေ၊ ကြီးမားတဲ့ လုပ်ငန်းစုကြီးတွေအတွက် လုပ်ပေးခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ ဒီစာတမ်း Managing Oneself (ကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှုကိုယ် ဖန်တီးရေး) မှာ Peter F. Drucker က သင့်ကို သင့်ဘဝ သင်ကိုယ်တိုင် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ တွေ့လမ်းညွှန်ပြသထားတယ်။

ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ် ဖန်တီးရေး

နပိုလီယံဆိုတဲ့ ဧကရာဇ်လိုလူမျိုး၊ ဒါဗင်စီလိုခေါ်တဲ့ ကမ္ဘာကျော် ပန်းချီဆရာလိုမျိုး၊ မိုးဇော်လို ဂန္ထဝင်မြောက် ဂီတပညာရှင်လို လူတွေကို သမိုင်းက လိုလိုလားလား နေရာပေးထားချင်တယ်။ သမိုင်းက မျက်နှာ သာပေးပြီး နေရာပေးထားရလောက်အောင်လည်း ဒီလူတွေမှာ သာမန် လူတွေထက် သာလွန်တဲ့အရည်အချင်းတွေ ရှိကြတယ်။ သာမန်လူတွေ ထက် သမိုင်းတင်လောက်အောင် သာလွန်ထက်မြက်ကြသူတွေ ဒုနဲ့ဒေး ပါ။ ဥပမာပြတာက စတိပါ။ သမိုင်းမဝင်၊ သမိုင်းအတင်မခံရလို့ သင် စိတ်ညစ်စရာမလိုပါဘူး။ သင့်မှာ အစွမ်းအစတွေရှိပါတယ်။ သင့်မှာ ရှိတဲ့ အစွမ်းအစတွေကို အစွမ်းကုန်ထုတ်သုံးပြီး သမိုင်းတင်လောက်တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေမှာ သင် ဝံ့ဝံ့စားစား လုပ်ပြနိုင်မယ်ဆိုရင် သင့်အတွက် သမိုင်းစာမျက်နှာ အများကြီးရှိနေပါတယ်။

လူတိုင်းဟာ ဂန္ထဝင်မြောက် လူသားဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ ပင်ကို အရည်အချင်းတွေနဲ့ လောကထဲ ဝင်လာတာပါ။ ဒီအရည်အချင်းတွေကို ဖော်ထုတ်မသုံးလို့သာ သာမန်လူတစ်ယောက် ဖြစ်နေတာပါ။ သင့်မှာရှိတဲ့ အရည်အချင်းတွေ၊ သင့်ရဲ့အစွမ်းအစတွေကို ထုတ်မသုံးဘဲ သာမန်အနေ အထားနဲ့ပဲ နေသွားမယ်ဆိုလည်း သမိုင်းက အချိန်ကုန်ခံပြီး သင့်ကို

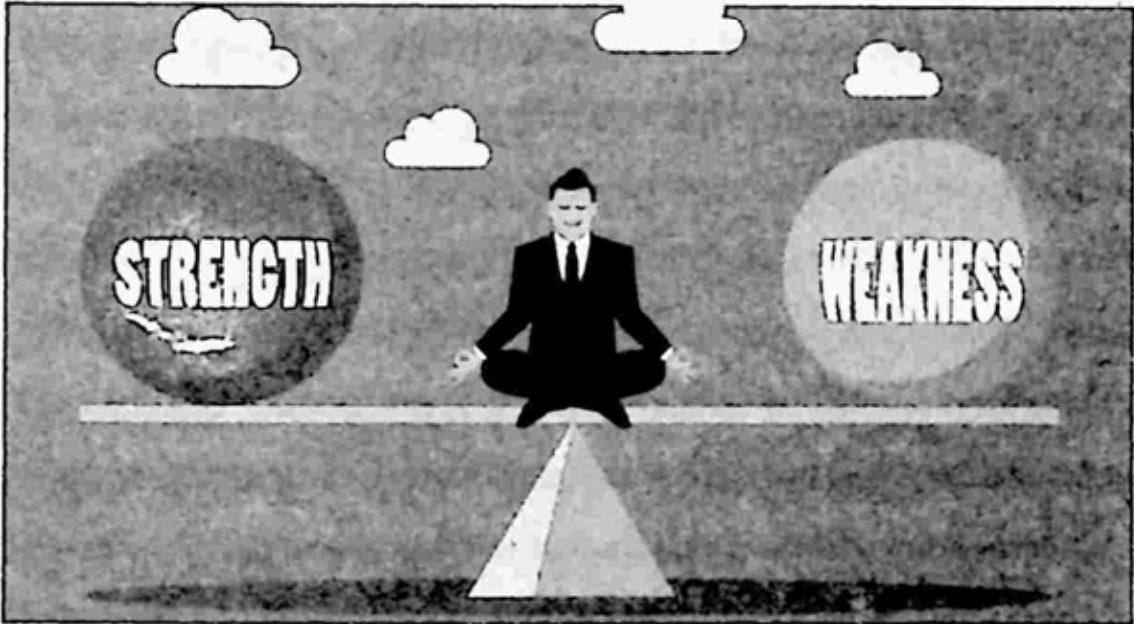
စောင့်နေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ သမိုင်းက ဂန္ထဝင်မြောက် ကောင်း/ဆိုး လူအမျိုးမျိုးရဲ့ အမည်တွေ ထုပ်ပိုးပြီး အချိန်ခေါ်ရာနောက်ကို ကောက် ကောက်ပါအောင် လိုက်သွားမှာပါ။ သမိုင်းက သင့်ကို ကျောပေးသွား၊ ကျောပေးထားလို့ သင့်မှာ ဘာမှ အလုံးအထည် လျော့သွားစရာ မရှိပါ ဘူး။ သာမန်လူတွေအတွက် သမိုင်းဆိုတာ အဓိကကျလှတာ မဟုတ်ပါ ဘူး။ သူလို ကိုယ်လိုလူတွေအတွက် သမိုင်းဆိုတာထက် ပိုပြီးအရေးပါ တာတစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဘဝဆိုတာပါ။

သင့်မှာ ဘဝဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ဘဝဆိုတာရှိရင် သင့်အတွက် လုံလောက်ပါပြီ။ သင့်ဘဝကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်နိုင်ပြီ ဆိုပါက သင် လူ့လောကထဲကို ဝင်လာရကျိုးနပ်သွားပါပြီ။ လောကကြီး ရဲ့ ဘယ်နေရာမှာ သင့်ဘဝကို နေရာချထားရင် အဆင်ပြေမလဲဆိုတာ သင် အလေးအနက်ထားပြီး စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အထိုင်ချထားတဲ့ဘဝမှာ အတ္တ၊ ပရ မျှမျှနဲ့ ကိုယ့်အတွက်၊ အများ အတွက်၊ လောကကြီးအတွက် အကောင်းဆုံး ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပြီဆိုရင် သင် လောကပေါ် တာဝန်ကျေပါတယ်။ သင်ဟာ ပြည့်စုံတဲ့ဘဝတစ်ခု ကို ပိုင်ဆိုင်သွားပါပြီ။ ဒီနေရာမှာ 'ပြည့်စုံတဲ့ဘဝ' ဆိုတာ တိတိကျကျ အနက်ဖော်ထားဖို့လိုပါတယ်။ လူဟာ သီးခြားနေလို့မရပါဘူး။ လူဟာ ဆက်ဆံရေးသတ္တဝါပါ။ အတ္တ၊ ပရ မျှအောင် နေရထိုင်ရမှာပါ။

ဒါကြောင့် 'ပြည့်စုံတဲ့ဘဝ' ဆိုတာ အများအကျိုး၊ မိမိအကျိုးကို မျှမျှတတ သယ်ပိုးနေထိုင်သွားတာကို ခေါ်တာပါ။ ဘဝဟာ ဥမမည် စာမမြောက်က စရတာပါ။ နောင် ၁၀ ကျော်သက်၊ ပြီးတော့ ၂၀ ကျော် ဆိုတဲ့ ဘဝမှတ်တိုင်ကို ဖြတ်ရပါတယ်။ ၂၀ ကျော်လာတော့ လူငယ်ဘဝ ကို အပြီးတိုင် စွန့်လိုက်ရပါတယ်။ နောက်တော့ နှစ်ပေါင်း သုံးလေးဆယ် ရုန်းကန်ပြီး အသက် ၄၀ ဆိုတဲ့၊ နောက် ၅၀ ကနေ ၅၀ ကျော် ဘဝ

ဟန်ကျပန်ကျ နေသွားနိုင်အောင် ရုန်းရကန်ရပါတယ်။ ဘဝဆိုတာ လောကကြီးထဲမှာသာ ရှင်သန်နိုင်တာပါ။ ဘဝကို လောကဆိုတဲ့ ဇာတ်ခုံကြီးပေါ် တင်ထားမှ ဘဝအသက်ဝင်ပြီး ရှင်သန်ရတာပါ။ လောကဇာတ်ခုံပေါ်ရောက်ရင် လောကခံဆိုတဲ့ ကြိုးခြောက်ကြိုးရဲ့ ဆွဲရာကိုလိုက်ပြီး ကနေရတာပါ။ ကြိုးဆွဲရာ လှလှပပ က၊ နိုင်ဖို့ လူမှာ ပင်ကိုအရည်အသွေးတွေ လိုပါတယ်။ ပင်ကိုအရည်အသွေးညံ့လို့ကတော့ ကြိုးဆွဲရာကွေးနေအောင် ကပြရတော့မှာပါ။ ဒါဆို လောကခံဆိုတဲ့ ကြိုးတွေရဲ့ ဒဏ်ကိုခံနိုင်ဖို့ လူမှာ ဘယ်လိုအရည်အချင်းတွေ၊ ဘယ်လို အစွမ်းအစတွေ ရှိထားသင့်သလဲ။

* * *

ကိုယ့်ရဲ့ အစွမ်းအစတွေဟာ ဘာတွေလဲ
What are my strengths?

လူအများစုဟာ ငါ တယ်ဟုတ်ပါလားလို့ အထင်ရှိကြတယ်။ ငါလုပ်နိုင်တာတွေ အများကြီးပဲလို့ ထင်တယ်။ ထင်လို့လည်း လုပ်နိုင်

သမျှတွေ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး လိုက်လုပ်တယ်။ လုပ်တာတော့ လုပ်တာပဲ၊ အောင်မြင်မှုဆိုတာကိုတော့ ဒီလူတွေ မြင်မသွားကြဘူး။ အမှန်က သူတို့တစ်တွေဟာ သူတို့ထင်ထားတာတွေကို အမှန်တကယ် မလုပ်နိုင်ကြပါဘူး။ သူတို့စိတ်ထဲက လုပ်နိုင်တယ်လို့ ထင်နေကြတာ။ တချို့ကျတော့လည်း တို့များဖြင့် ညံ့ပါ့ကွာ၊ ဘာတစ်ခုမှ ဟုတ်တိပတ်တိ ဖြစ်အောင်မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုပြီး အားရင်ညည်းတယ်။ အမှန်က သူတို့တွေဟာ သူတို့ထင်နေသလို ဘာမှမလုပ်တတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်က ထင်တာပါ။ အမှန်က သူတို့ဟာ လုပ်ရဲကိုင်ရဲမရှိတာ၊ စွန့်စားဝံ့တဲ့သတ္တိနည်းတာပါ။

ဒီလိုနဲ့ လူတော်တော်များများဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်လိုလူဆိုတာ တိတိကျကျ မသိကြတဲ့ အနေအထားမှာ ရောက်နေကြပါတယ်။ လောကကြီးထဲမှာ အသက်ရှင်နေကြသူတိုင်းမှာ ပင်ကိုအစွမ်းအစတွေ ရှိပါတယ်။ တချို့က ပင်ကိုရှိတဲ့ အစွမ်းအစထက် ပိုသုံးချင်တယ်။ တချို့က သူတို့မှာ အစွမ်းအစတွေရှိနေတာ သတိမပြုမိပါဘူး၊ ထုတ်သုံးရကောင်းမှန်းလည်း မသိကြဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ခါချဉ်ကောင်တွေ မာန်ကြီးပြီး တောင်ကြီးကို ဖြိုဖို့ကြိုးစားရင်း အရှုံးပိုက်ပြီး လောကဇာတ်ခုံပေါ်က ဆင်းသွားရတဲ့လူတွေ အနမတဂ္ဂပါ။ တချို့လည်း ဘဲတွေ၊ ကြက်တွေလိုပဲ အတောင်တွေရှိပါလျက်က ကောင်းကင်ထပျံဖို့ မကြိုးစားဘဲ မြေပေါ်မှာပဲ လမ်းလျှောက်ရင်း ကျေနပ်နေကြတယ်။

သမိုင်းရှုထောင့်ကကြည့်ရင် လူတွေဟာ ဒီနေ့၊ ဒီခေတ်ရောက်မှ ခုလိုဖြစ်ကြတာ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ ဟိုးရှေးပဝေသဏီကတည်းက ဒီလိုဖြစ်နေခဲ့ကြတာပါတဲ့။ ကိုယ့်အစွမ်းအစကို ကိုယ်မသိကြတော့ လူတွေဟာ ကိုယ်လုပ်နိုင်သမျှသာ လွယ်လွယ်ကူကူ လုပ်ကိုင်ရင်းနဲ့ သမိုင်းကို ဆွဲဆန့်ထားခဲ့ကြတယ်တဲ့။ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်တဲ့သမိုင်းက ဒါတွေကို

ဖောက်သည်ချတယ်။ တစ်ချိန်က လူတွေက ဘိုးစဉ်ဆောင်ဆက် လုပ်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေထဲမှာပဲ သံသရာလည်နေခဲ့ကြတာ နှစ်ပေါင်း ထောင်သောင်းမကပါဘူးတဲ့။ သမိုင်းမတင်မီခေတ်က ဘယ်လောက်ကြာခဲ့တယ်ဆိုတာ မှန်းဆဖို့တောင် ခက်ပါတယ်တဲ့။ သမိုင်းတင်နိုင်တော့လည်း ကျောက်ခေတ်ဆိုတာ အကြာကြီးပါတဲ့။ တိုးတက်မှုအရမ်းကို နှေးပါသတဲ့။ နှစ်တွေအကြာကြီးကို ဖြတ်သန်းပြီးမှ ကျောက်ခေတ်က နေ ကြေးခေတ်ကို ကူးနိုင်တာပါတဲ့။ ပြီးတော့ ကြေးခေတ်ကနေ သံခေတ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၁၀၀ ကျော်ကျော်လောက်ကိုပဲ ပြန်ကြည့်လိုက်ပါဦး။

လူတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ပင်ကိုအစွမ်းအစ၊ ပင်ကိုအရည်အသွေးတွေ အကုန်လည်း မသိကြဘူးတဲ့။ အကုန်လည်း ထုတ်မသုံးနိုင်ဘူးတဲ့။ အဘိုးအဘွားက စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ခဲ့တော့ အဖေက လိုက်လုပ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ မြေးအထိ စိုက်ပျိုးရေး ဆက်လုပ်တယ်။ တံငါသည်တွေကလည်း သားစဉ်မြေးဆက် တံငါအတတ် လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့တယ်။ မြေးကနေ မြစ်၊ မုဆိုးရဲ့ မြစ်တွေ အမဲလိုက်၊ ပိုက်တန်း၊ မြူးထောင် ဒါပဲတတ်ကြတယ်။ ရက်ကန်းထောင်သူရဲ့ သားစဉ်မြေးဆက်ဟာ အထည်ရက်၊ အထည်ချုပ်၊ အထည်ရောင်း။ ပန်းပဲဆရာရဲ့ မြေးတွေမြစ်တွေ.... ဖိနပ်ချုပ်သမားရဲ့ မြေးတွေ၊ မြစ်တွေ... သားစဉ်မြေးဆက် လက်ဆင့်ကမ်းထားတဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာတွေမှာ သုံးရမယ့် အရည်အသွေးတွေကလွဲလို့ တခြား မိမိတို့မှာရှိနေတဲ့ အရည်အသွေးတွေကို ထုတ်မသုံးကြဘူး၊ သုံးစွဲဖို့လည်း မစဉ်းစားဘူး။ သုံးစွဲဖို့လည်း မကြိုးစားကြဘူး။

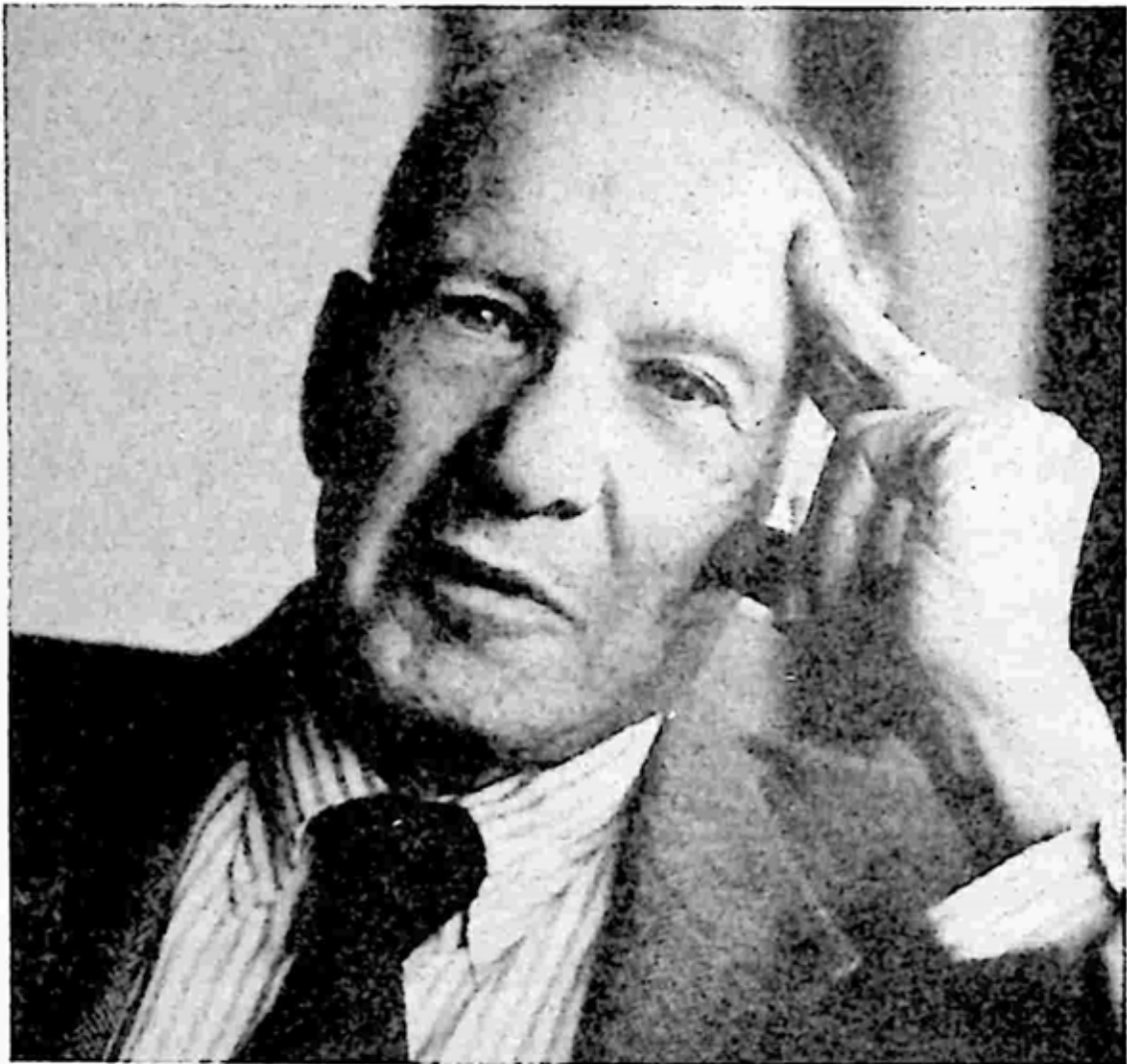
ဒီလိုနဲ့ နှစ်တွေအကြာကြီး ဖြတ်သန်းလာခဲ့ကြတာပါ။ ခေတ်တွေဟာ နှေးခဲ့ပါတယ်။ လယ်သမားနဲ့ လယ်သူမက ပေါက်ပွားလာတဲ့

ကလေးတွေဟာ လယ်သမားနဲ့ လယ်သူမတွေပဲ ဖြစ်လာကြပါတယ်။ တံငါသည် သားသမီးတွေဟာလည်း တခြားတံငါသည်တွေရဲ့ သားသမီးတွေနဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် မျိုးဆက်သစ် တံငါသည်လေးတွေကို မွေးထုတ်ခဲ့တာပါ။ ဒီလိုနဲ့ပဲ သွားနေတော့မှာလားဆိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီခေတ်၊ ဒီစနစ်တွေ ဟောင်းသွားပြောင်းသွားပါပြီ။ တောင်တန်းတွေပေါ်မှာ ပျော်ပြီးကြီးလာတဲ့ ကလေးတွေဟာ ခုဆိုရင် ပင်လယ်ပြင် သွား သင်္ဘောကြီးတွေမှာ တာဝန်မျိုးစုံထမ်းပြီး ဘဝသစ်တွေကို လျှောက်နေကြပါပြီ။ သောင်ပြင်မှာပြေးရင်း ကြီးလာတဲ့ လူငယ် မောင်မယ်တွေဟာ ခုဆိုရင် ဝေဟင်မှာ လေယာဉ်မျိုးကြီးတွေ၊ လေယာဉ်မယ်တွေအဖြစ်နဲ့ ကောင်းကင်ကနေပြီး ပင်လယ်ပြာကြီးတွေကို ငုံ့ကြည့်ခွင့်ရနေကြပါပြီ။ ဖိနပ်ချုပ်သမားရဲ့ သားတွေဟာ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတွေရဲ့ ထိပ်တန်းကျွမ်းကျင်ပညာရှင်ကြီးတွေ ဖြစ်နေပါပြီ။ ကောက်စိုက်သမားရဲ့သမီးတွေဟာ ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းတက္ကသိုလ်ကြီးတွေမှာ ပါမောက္ခကြီးတွေ ဖြစ်နေပါပြီ။ ပြီးတော့ ပြီးတော့ အများကြီးရှိပါတယ်။ လိုရင်းချုပ်ရရင် လူတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အရည်အသွေးတွေကို သိလာကြတယ်။ ကိုယ့်အရည်အသွေး၊ ကိုယ့် အစွမ်းအစကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်သိပြီး ဒီအရည်အသွေးတွေကို စနစ်တကျ အသုံးချတတ်ရင် လူဟာ မူလ ခြေအနေကထက် ပိုမိုတိုးတက်လာပါတယ်။ ဒီလိုတိုးတက်ဖို့ဆိုတာ ခေတ်ရဲ့ တောင်းဆိုမှုတွေကို သိဖို့တော့ လိုပါတယ်။

သင့်ရဲ့ ပင်ကိုအရည်အချင်းတွေကို သင်သိလိုမှာ အမှန်ပါ။ လူတိုင်း ကိုယ့်အရည်အချင်းကိုယ် သိလိုတယ်။ လူတိုင်း ကိုယ့်ရဲ့ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်ကို သိချင်တယ်။ လူတော်တော်များများက သူတို့ရဲ့ အရည်အချင်းတွေကို အရှိအရှိအတိုင်း မမြင်၊ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ အရည်အသွေးတွေရဲ့ သဘောသဘာဝကို ဂဗာနဏ မသိကြတာများပါတယ်။ တစ်ခုခု

ကို အမှန်တကယ်ပြီးမြောက်အောင် မလုပ်နိုင်ဘဲနဲ့ ငါလုပ်ရင်ရတယ်လို့ အတ္တဗဟိုပြုပြီး ထင်နေသူတွေ၊ ကိုယ်လုပ်ရင် ဖြစ်နိုင်ပါရက်နဲ့ လုပ်လို့ ဖြစ်ပါ့မလားလို့ သံသယပွားနေကြသူတွေ၊ ဒီလိုလူတွေကြားမှာ သင် ရပ်တည်ရှင်သန်နေတယ်ဆိုတာ သတိပြုမိပါရဲ့လား။ သင်ကော ဘယ်လို လူစား ဖြစ်မယ်ထင်ပါသလဲ။ လေးလေးနက်နက် တစ်ချက်လောက် တွေးကြည့်လိုက်ပါ။ ကိုယ်ဘာလဲ၊ ဘယ်လိုလူစားလဲဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ် တိုင်လည်း သိအောင်လုပ်လို့ရတယ်။ သင့်ဆားက လူတွေရဲ့ ပြောဆိုသံ၊ ဝေဖန်သံ၊ ကဲ့ရဲ့သံ၊ မြောက်ပင့်ချီးကျူးသံတွေကို သတိထား နားထောင် ရင်းကလည်း ငါ ဘယ်လိုလူလဲဆိုတာ ခန့်မှန်းလို့ ရပါတယ်။ သင့်ဆား ကလူတွေရဲ့ပြောဆိုဝေဖန်တဲ့ဒဏ်ကို သင် ခံနိုင်ရည်ရှိဖို့ အထူးလိုအပ်ပါ တယ်။ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှုတွေရဲ့ ဇာစ်မြစ်တွေ၊ မြောက်စားချီးကျူးမှုတွေရဲ့ ဦးတည်ရာတွေကို သင်သိထားဖို့ လိုပါတယ်။ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်မှုတွေ နည်း အောင်၊ ရှုတ်ချမှု၊ ဝေဖန်မှုတွေ ကင်းအောင် သင် စွမ်းနိုင်ပါတယ်။

သင့်အနေနဲ့ ကိစ္စတစ်ခုခုကို ဆောင်ရွက်ရန် ရှိလာပါက အရင်ဆုံး လုပ်ရမယ့်အလုပ်က သင့်မှာရှိတဲ့ အစွမ်းအစတွေနဲ့ ဒီအလုပ်ကို ပြီးမြောက် အောင်မြင်အောင် လုပ်နိုင် မလုပ်နိုင် ချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သင်လုပ်နိုင်တာတွေ အများကြီးရှိသလို သင်မလုပ်နိုင်တာတွေလည်း အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါကို သင်သိအောင်လုပ်ပါ၊ လက်ခံပါ။ လုပ်နိုင် တယ်ထင်ပါက လုပ်ပါ။ ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ကို သိအောင်လုပ်ပါ။ ဘယ်လိုအကျိုးဆက်တွေ ပေါ်လာနိုင်တယ်ဆိုတာ သင် ကြိုတင်မှန်းဆ ပါ။ ကြိုတင်မှန်းဆနိုင်ဖို့ အတွေ့အကြုံဆိုတာ လိုပါတယ်။ ဤစာတမ်း ပြုစုသည့် Peter F. Drucker အနေဖြင့် ဤအလေ့အကျင့်ကို စွဲစွဲမြဲမြဲ လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ နီးပါး ရှိလာပြီဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီနှစ်ပေါင်း ၂၀ အတွင်းမှာ ဒီစာတမ်းပြုစုသူ Peter

Peter F.Drucker

F.Druckerက ပင်ကိုအစွမ်းအစများကို ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ နှိုင်းဆတိုင်းဆ ပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ ကိစ္စအဝဝကို ချင့်ချိန်လုပ်ကိုင်ခဲ့တယ်။ လုပ်ငန်း ပြီးမြောက်တဲ့အခါမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အသံတွေကို သတိထားနားထောင် တဲ့ အလေ့အထကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ကျင့်သုံးခဲ့တယ်။

လူလောကထုံးစံအတိုင်း တစ်ခုခုလုပ်ပြီဆိုရင်တော့ ဝေဖန်တာ၊ ရှုတ်ချတာ၊ ဆေးတီးပေးတာ၊ ကုန်းဆင်း ဘီးတပ်ပေးတာ၊ ဟန့်တားတာ၊ နှောင့်ယှက်တာ၊ အကောင်းပြောတာ၊ ကဲ့ရဲ့တာ၊ ချီးကျူးတာ၊ အားပေး တာ.... ဘာကျန်သေးသလဲ။ အမျိုးစုံပေါ့နော်။ လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေ

ထွေလို့ ဆိုထားတာ မဟုတ်လား။ ဒီအသံတွေအခြေခံပြီး သင်တို့၊ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်လိုလူစားဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပုံဖော်ကြည့်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီစာတမ်းရှင် Druckerက ပတ်ဝန်းကျင်က လေသံများကို အလေးထားနားထောင်ရင်း သူဟာ ကြုံရာကျပန်း လုပ်ကိုင်စားသောက် ကြတဲ့လူတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရမယ်၊ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ရမယ်ဆိုရင် အဆင်ပြေနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ပညာရပ်တစ်ခုခု၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဘာသာရပ်တစ်ခုခုကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် တတ်မြောက်ထားပြီး အလုပ်တစ်ခုကို စည်းစနစ်ကျကျ လုပ်ကိုင်တတ် ကြတဲ့သူတွေ၊ ဥပမာအားဖြင့် အင်ဂျင်နီယာတွေ၊ စာရင်းကိုင်တွေ၊ သုတေ သန ပညာရှင်တွေဖြင့် လုပ်ကိုင်ရမည်ဆိုလျှင် ဟန်ကျနိုင်တယ်လို့ ဆိုပါ တယ်။ Druckerဟာ လူတွေ သူ့အပေါ်မှာ ဘယ်လိုသဘောထားပြီး ပြောဆိုဆက်ဆံသလဲပေါ်မှာ သတိထားလေ့လာပြီး သူဟာ ဘယ်လိုလူ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပုံဖော်ကြည့်နိုင်သူဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် Drucker ဟာ သူ့ရဲ့အားနည်းချက်၊ အားသာချက်တွေကို သိအောင်လုပ်ထားနိုင်သူ ဖြစ်တယ်။

ဝေဖန်မှုတွေ၊ ပြစ်တင်မှုတွေ၊ ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့မှုတွေကို သင့်အနေနဲ့ ရန်လိုစိတ်တွေနဲ့ တုံ့ပြန်မယ့်အစား ဒီပြစ်တင်ဝေဖန် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှုတွေ ကို အကောင်းမြင်ဝါဒနဲ့ လက်ခံပြီး ဘာလို့ ခုလိုဝေဖန်ပြစ်တင် ရှုတ်ချရ တယ်ဆိုတာ ဆန်းစစ်ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီလိုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် အပြုသဘော တိုးတက်ခြင်းများ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါတယ်။ ပြစ်တင် ဝေဖန် ရှုတ်ချမှုတွေပေါ် ကောင်းမြတ်သော မနသိကာရနဲ့ လက်ခံပြီး ဘဝကို လိုအပ်သလို ပြုပြင်နေထိုင်သွားမယ်ဆိုရင် ကောင်းမွန်သောဘဝ တစ်ခုကို သင် ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါတယ်။ ကောင်းမွန်သောဘဝဆိုတာ ပစ္စည်း ဥစ္စာ ပေါကြွယ်ဝခြင်း၊ ခြွေရံသင်းပင်းများခြင်း၊ လူချစ်လူခင်များခြင်း၊

ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခြင်း၊ စိတ်၏ ပျော်ရွှင်မှု အပြည့်အဝရခြင်း၊ ငြိမ်းအေး တဲ့ သုခချမ်းသာကိုရခြင်း၊ တခြားကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတွေ အများကြီးကျန် ပါသေးတယ်။

ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ဖို့ဆိုတဲ့ အယူဝါဒဟာ ခုခေတ် ၂၁ ရာစုကျမှ ပေါ်လာတဲ့ အယူဝါဒတစ်ခုမဟုတ်ပါဘူး။ မနေ့တစ်နေ့ကမှ တီထွင်လိုက်တဲ့ အယူဝါဒတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ ဟိုးလွန်ခဲ့တဲ့ ၁၄ ရာစု ကပင် ရှိပြီးသားဖြစ်တဲ့ ဝါဒပါ။ ဂျာမန်လူမျိုးဘာသာရေး ပညာရှင် တစ်ဦးက ဖော်ထုတ်ခဲ့တဲ့ဝါဒပါ။ မနုဿတို့ရဲ့ ပင်ကိုသဘာဝကိုယ်၌က ဆတ်ဆတ်ထိမခံဆိုတဲ့ ဇာတိစိတ်ရဲ့ သားကောင်တွေ ဖြစ်နေတာကြောင့် ဒီအယူဝါဒဟာ လူသားတွေရဲ့ နှလုံးအိမ်မှာ တာရှည်နေမြင့် ခိုလှုံခွင့်မရခဲ့ ပါဘူး။ ဒီပျောက်ကွယ်လုနီးပါးဖြစ်နေတဲ့ ဝါဒကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ လောက်မှာ ဂျာမနီနိုင်ငံနဲ့ ကပ်လျက် ရှိနေတဲ့ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှာ ပြန်လည်ထွန်းကားလာတယ်။ ပြင်သစ်ရဲ့ Loyolaမြို့မှာရှိတဲ့ ခရစ်ယာန် ဘုရားကျောင်းတွေမှာ ဝေဖန်တာကို နာခံပြီး ကောင်းမွန်တဲ့အမှုအကျင့် တွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ရမယ်ဆိုတဲ့ အယူဝါဒတွေ ပြန်လည်ခေတ်စားလာ တယ်။ ဒီဝါဒကို ပြန်လည်လက်ခံကျင့်သုံးလာအောင် အသက်ပြန်သွင်းခဲ့ သူတွေကတော့ John Calvin နဲ့ Ignatius တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

John Calvinဟာ ခရစ်ယာန်ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပညာရပ်တွေမှာ မြင့်မားတဲ့ဘွဲ့များကို ရရှိထားသူ ဖြစ်ပါတယ်။ Calvin နဲ့ Ignatius တို့ရဲ့ ဦးဆောင်လှုံ့ဆော်မှုတွေကြောင့် ၁၄ ရာစုက ခေတ်စားခဲ့တဲ့ ‘သည်းခံ စိတ်ရှည် ဝေဖန်ကြပါစေ’ ဆိုတဲ့ အယူဝါဒဟာ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ပရိုတက်စတင့်သာသနာပြုကျောင်းများ French Protestant Churches များမှာလည်းကောင်း၊ ရိုမန်ကတ်သလစ် ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းများ Roman Catholic Churchesမှာလည်းကောင်း အမြစ်ပြန်တွယ်လာပါ

John Calvin

Ignatius

တယ်။ Calvinist ဒါမှမဟုတ် Calvinistic ဆိုတာ Calvinism နဲ့ ဆိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေပါ။ Roman Catholic Churches တွေမှာတော့ Jesuit Order လို့ ခေါ်တယ်။ သဘောကတော့ အတူတူပါပဲ။ “သည်းခံ စိတ်ရှည်၊ ဝေဖန်ကြပါစေ” ဆိုတဲ့အယူဝါဒဟာ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်ရေးအတွက် လိုက်နာရမယ့်အယူဝါဒပါ။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ လောက်အတွင်းမှာ ပြင်သစ်နိုင်ငံကနေ ဥရောပနိုင်ငံများကို ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ဖို့ဆိုတာ မိမိကိုယ်မိမိ ကောင်းကောင်း နာလည်သိရှိထားဖို့က အခြေခံအကျဆုံးပါ။ ဝေဖန်တာရှိမှ ငါ ဘာလဲဆိုတာသိမယ်။ သိမှ ပြင်လို့ရမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိဖို့ ကြိုးစားလာကြသူတွေဟာ နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်အတွင်းမှာ သည်းခံစိတ်ရှည်မှုတွေ မြင့်မားလာကြတယ်။ သည်းခံစိတ်ဟာ စိတ်ရဲ့ ခွန်အားကို တိုး

တက်စေတယ်။ စိတ်တိုတာ၊ ဒေါသထွက်တာ၊ စိတ်မရှည်တာ၊ ရန်လို
 တာတွေဟာ လူရဲ့စိတ်ကို ယိုင်နဲ့သွားစေတယ်။ စိတ်ခွန်အားတွေ ယုတ်
 လျော့သွားစေတယ်။ စိတ်ရှည်သည်းခံမှုဆိုတာ စိတ်ရဲ့ ခွန်အားဖြစ်
 တယ်။ ဒီလိုစိတ်မျိုး မွေးထားနိုင်ပြီဆိုရင် လူဟာ ဝံ့ဝံ့စားစား ရှိလာတယ်။
 အမြင်ရှင်းလာတယ်။ ကြောက်စိတ်၊ စိုးရိမ်စိတ်တွေ နည်းလာတယ်။
 ဒီအခါမှာ ကိုယ်ဘာလဲ၊ သူဘာလဲဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်လာ
 တယ်။

လောကကြီးကို မှန်မှန်ကန်ကန် သုံးသပ်နိုင်သလို ကိုယ့်ကိုယ်
 ကိုယ်လည်း ငါဟာဘာလဲဆိုတာ သိလာတယ်။ ကမ္မူးရှူးထိုး စိတ်ဟာ
 ဘာတစ်ခုကိုမှ ကောင်းကျိုးမပေးဘူး။ မိမိကိုယ်မိမိ သိရှိနားလည်လာ
 ပြီဆိုပါက ကိုယ့်ရဲ့ အစွမ်းအစအမှန်တွေကိုလည်း သိရှိနားလည်လာ
 တယ်။ ဘာလုပ်နိုင်တယ်၊ ဘာမလုပ်နိုင်ဘူးဆိုတာ ကွဲကွဲပြားပြား သိလာ
 တယ်။ မိမိမှာရှိနေတဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့စိတ်တွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးလာ
 နိုင်တယ်။ ယခင်ကရှိခဲ့တဲ့ အပိတ်အဆို့ အတားအဆီးများ အားငယ်စိတ်၊
 ကြောက်လန့်စိတ်၊ မဝံ့မရဲဖြစ်စိတ်၊ ချိတ်ချိတ်စိတ် စသည့် အပျက်/
 အဖျက်စိတ်တွေ လျော့နည်းသွားအောင် ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်ပြုစု ပျိုးထောင်
 ယူလိုရတယ်။ ကြောက်လန့်စိတ်၊ အားငယ်စိတ်၊ မဝံ့မရဲစိတ်တွေ ဖယ်ရှား
 နိုင်ပြီဆိုရင် သင်ဟာ သင့်ကြမ္မာသင် ကောင်းအောင်ဖန်တီးရယူနိုင်ပြီ
 ဆိုတာ သင် တထစ်ချယုံလိုက်ပါ။

မိမိကိုယ်မိမိ ကောင်းစွာသိရှိ နားလည်ထားဖို့ လိုပါတယ်။ ဤသို့
 သိရှိနားလည်ထားမှသာလျှင် တစ်ဖက်က ပြောဆို၊ ဝေဖန်၊ ကန့်ကွက်၊
 ပြစ်တင်၊ ခြိမ်းခြောက် ပြောဆိုလာပြီး ရန်သတ္တရပြုလာပြီဆိုပါက ခေါင်း
 အေးအေးထားပြီး အမှန်အမှား ခွဲခြားတတ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်က
 ဝေဖန်ပြောဆိုလာတဲ့ စကားများထဲတွင် မိမိ မည်သည့်နေရာတွင်

အားနည်းမှု၊ ပျော့ညံ့မှု ရှိနေသည်ကို ရှာဖွေနိုင်ပါတယ်။ မလုပ်နိုင် သည့်အရာများရှိသလို လုပ်နိုင်သည့်ကိစ္စများရှိသည်ကို သိရှိလာမည် ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိ အမှန်တကယ် လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ကိစ္စရပ်များ အခြေခံ ရှိသာ မိမိဘဝကို အခိုင်အမာဖြစ်အောင် တည်ဆောက်ယူရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ ဘဝအတွက် အရင်ဆုံးလုပ်ထားရမယ့် ကိစ္စဟာ ငါ ဘာလဲ၊ ငါ ဘာလုပ်နိုင်သလဲ၊ ငါ ဘယ်နေရာမှာရှိသင့်သလဲ ဆိုတာပဲ။ ပြီးတော့ ငါ ဘာမလုပ်နိုင်ဘူးလဲ၊ ငါ ဘယ်အရပ် ဘယ်ဌာနနဲ့ ပန်မရဘူးဆိုတာ ကိုပါ ကောင်းကောင်းသိဖို့ လိုတယ်။ ဒါက ပထမအချက်ပါ။

ကဲ... ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ်သိပြီ၊ ကိုယ့် အရည်အသွေးတွေ ကိုယ်သိပြီဆိုရင် ဒီအရည်အသွေးတွေ မပျောက်ပျက်သွားအောင် ကြိုး စားနေပါ။ ဒါက ဒုတိယအချက်။ ဒီအရည်အသွေးတွေ တိုးတက်ထက် မြက်လာအောင် အစဉ်လေ့ကျင့်ပေးနေပါ။ ဒီလိုကောင်းမွန်တဲ့ အရည် အသွေးတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးပါ။ ဒီအရည်အသွေးတွေထဲမှာ ဝေ ဖန်တာ၊ ပြစ်တင်ရှုတ်ချတာ၊ ကန့်ကွက်တာ၊ စိတ်ဓာတ်ကျအောင်လုပ် တာတွေကို ခေါင်းအေးအေး၊ ရင်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ လက်ခံစဉ်းစားနိုင်တဲ့ အရည် အသွေးလည်းပါတယ်။ တစ်ဖက်က ပြောလာတဲ့စကားတွေ၊ လေယူ လေသိမ်း၊ ကိုယ်အမူရာ ဟန်ပန်တွေထဲမှာ လေ့လာစရာတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။

တစ်ဖက်သားရဲ့စကားလုံးတွေဟာ သင့်ရဲ့အားနည်းချက်၊ အားသာ ချက်တွေကို ဖော်ပြပေးနေပါတယ်။ လေသံတွေမှာ သူတို့ရဲ့ သင့်ပေါ် ထားတဲ့ သဘောထားတွေ ပါနေပါတယ်။ သင့်ကို မျက်နှာချင်းဆိုင် စကားပြောနေသူရဲ့ ကိုယ်ဟန်အမူအရာတွေဟာ ထိုသူရဲ့ အတွင်းမနော ကို ဖောက်သည်ချနေတာပါ။ ဒီအပေါ်မှာ သင်အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် တုံ့ပြန်ပါ။ သင့်ကို ဝေဖန်တယ်ဆိုတာ သင့်မှာ အားနည်းချက် ရှိလို့

ဆိုတာ သင် လက်မခံလိုသရွေ့ သင့်ရှေ့ရေးမှာ အတက်ထက် အဆင်း ပိုင်းတွေက များနေမှာပါ။ သင် အပေါင်း၊ အနုတ်၊ အမြောက်၊ အစား ဆိုတဲ့ အခြေခံသင်္ချာ တွက်နည်းတွေကို သိမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ သင်္ချာပညာ ရှင်လို့ အခေါ်ခံရသူက သင်သိထားတာထက် အများကြီးပိုသိတာကို တော့ သင်ယုံပါ။ ဘယ်တော့များမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဟုတ်လှပြီလို့ မထင်လိုက်ပါနဲ့။ ဝေဖန်လာတာကို သင် ပညာသားပါပါ လက်ခံ နားထောင်နိုင်ပြီဆိုရင် သင့်ကြမ္မာ သင်ဖန်တီးယူလို့ရပါပြီ။

တတိယအချက်က ပညာမာန်တက်တတ်တဲ့ ကိစ္စပဲ။ ပညာမာန် တက်ရင် အဝိဇ္ဇာဖုံးတတ်တယ်။ လူတော်တော်များများ အထူးသဖြင့် တစ်နေရာရာမှာ ထူးထူးချွန်ချွန် ရှိနေပြီဆိုတဲ့လူတွေ၊ ဥပမာ ထိပ်တန်း စက်မှုပညာရှင်တွေ၊ ထိပ်တန်းအင်ဂျင်နီယာကြီးတွေ၊ ဆရာဝန်ကြီးတွေ သူတို့တစ်တွေဟာ လူနဲ့ လူချင်းဆက်ဆံရေးတွေမှာ လိုက်နာရမယ့် လူမှုကျင့်ဝတ်တွေကို ဥပေက္ခာပြုတတ်ကြတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ လည်း ဒီလူတန်းစားတွေဟာ သူတို့ဘဝတွေကို တိကျတဲ့ စနစ်တွေပေါ် မှာ တည်ဆောက်ထားကြတယ်။ စက်တွေ၊ ယန္တရားတွေ၊ လူ့ခန္ဓာဗေဒ တွေဆိုတဲ့ စည်းစနစ်ဘောင်တွေအတွင်းမှာသာ ကျင်လည်နေရတာမို့ အတိုးအလျော့ သဘာဝရှိတဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေး ကျင့်ဝတ်တွေကို အပြည့် အဝ မလိုက်နာနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့်ပဲ ပထမတန်းစားပညာရှင်တွေ၊ ထိပ်တန်း ဆရာဝန်ကြီး တွေ၊ သိပ္ပံနဲ့ နည်းပညာနယ်ပယ်က ပညာရှင်တွေဟာ တစ်ခါတစ်ရံ အလွန်ပေါင်းရသင်းရ ခက်တဲ့လူတွေ၊ ဘုကလန့်နိုင်တဲ့ လူတွေလို့ ထင်မြင်တာခံကြရတယ်။ စက်မှုပညာရှင်တွေ၊ အင်ဂျင်နီယာတွေဟာ လူတွေကို စက်ယန္တရားတွေလို သဘောထားလာတတ်တယ်။ ဆရာဝန် ကြီးတွေက လူတွေရင် လူမမာလိုပဲ သဘောထား ဆက်ဆံချင်တယ်။

ဥပဒေပညာရှင်ဖြစ်သွားရင် လူတွေလုပ်သမျှဟာ ဥပဒေနဲ့ တစ်နည်း
မဟုတ်တစ်နည်း ငြိစွန်းနေတယ်လို့ အမြင်ရှိနေတတ်တယ်။ ပညာရဲ့
ပိတ်ဆို့ထားမှုကြောင့်ပေါ့။ ထိုးဖောက်မြင်နိုင်စွမ်း မရှိတော့တဲ့အခါ
လူတွေကို လူတွေပါလို့ မမြင်တော့တဲ့အထိ အဝိဇ္ဇာဖုံးသွားရင် အဲလို
ပညာတတ်တွေမှာ မာန်တွေ၊ မာနတွေ တလူလူ တက်လာတတ်ကြ
တယ်။ ဒါလည်း သူတို့ကြမ္မာ သူတို့ကိုယ်တိုင် ဖန်တီးနေကြတာပါပဲ။

ပိုဆိုးတာက လူတွေအကြောင်း သိပါတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ပညာရှင်
တွေ၊ လူမှုရေးပညာရှင်တွေဟာလည်း တစ်ခါတစ်ရံမှာ ယန္တရားဆန်လွန်း
တဲ့လူတွေကို နားလည်ပေးနိုင်စွမ်း မရှိကြဘူး။ ဒီလူတွေ ဒါပျက်ရင်
ဒါပြင်၊ နေမကောင်းရင် ဘာဆေးသောက်၊ ဘာလုပ်ရင် ဥပဒေနဲ့ငြိမယ်
ဆိုတာလောက်သာ သိတဲ့လူတွေဆိုပြီး အထင်သေးတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့
ကြည့်တတ်ကြတယ်။ ဒါလည်း ပညာမာန်တက်ခြင်း တစ်မျိုးပါပဲ။ မာန်
မာနဟာ ဖုံးအုပ်ပိတ်ဆို့တတ်တဲ့ သဘောရှိတယ်။ ဖုံးအုပ်ပိတ်ဆို့ခံရရင်
အဝိဇ္ဇာသဘောဘက် နွယ်သွားပြီ။ အဝိဇ္ဇာ ဖုံးအုပ်သွားပြီဆိုရင် စိတ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာတွေ အားနည်းချည့်နဲ့ သွားပြီဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်က ဝေဖန်လာ
တာ၊ ပြောဆိုလာတာကို မှန်၏၊ မှား၏ စဉ်းစားချင့်ချိန်နိုင်စွမ်း မရှိတော့
ဘူး ဖြစ်သွားကြတယ်။ ဒီလိုအခြေဆိုက်သွားကြပြီဆိုရင် အမှန်တရားကို
ဖော်ထုတ်နိုင်ကြတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီလို ပညာမာန်တက်ခြင်းဟာ
လည်း ကြမ္မာဆိုးကို ဖန်တီးနိုင်တယ်ဆိုတာ သိထားရမယ်။ မာန်တက်
တယ်ဆိုတာ အကျင့်ဆိုး၊ ညာဉ်ဆိုး တစ်ခုပါ။

ဒီအကျင့်ဆိုး၊ ညာဉ်ဆိုးကို ဖျက်ရပါမယ်။ ဒီလိုအကျင့်ဆိုး၊ ညာဉ်
ဆိုးတွေ မွေးထားလို့ကတော့ ကိုယ့်ရဲ့အားနည်းချက်၊ အားသာချက်
တွေကို အမှန်သိလာနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း
ပြုပြင်နိုင်မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဒါဆိုရင် ပြုသမျှကိစ္စအဝဝဟာလည်း

ထွန်းထွန်းပေါက်ပေါက် အောင်အောင်မြင်မြင် လက်စသတ်နိုင်မယ့် ကိန်း
 မရှိလောက်တော့ပါဘူး။ အထက်မှာပြောခဲ့သလိုပါပဲ လူတွေဟာ ကိုယ့်
 ကိုယ်ကိုယ် သိတယ်လို့ တပ်အပ်သေချာထင်မှတ်နေတယ်။ တကယ်
 တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ် အမှန်တကယ် ဘာကိုလုပ်နိုင်တယ်၊ ဘာကို
 မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုတာ မသိကြပါဘူး။ ပြောခဲ့သလို မာန်၊ မာနတွေ ဖုံးနေ
 လို့ပါ။

မာန်မာနဆိုတာ ပညာတစ်ခုတည်းကြောင့် ပေါက်ပွားလာတတ်
 တာ မဟုတ်ပါဘူး။ အထက်မှာ ပေးခဲ့တဲ့ဥပမာက ပညာကြောင့် ပေါ်တဲ့
 မာန်မာနပါ။ သိရုံလောက်ပေးထားတဲ့ ဥပမာပါ။ မာန်မာနက အမျိုး
 ဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်တို့ပေါ်မှာလည်း အခြေတည်နိုင်ပါတယ်။ ဓနဥစ္စာ၊
 ခြွေရံသင်းပင်း၊ ရာထူးဌာနန္တရတို့ ပေါ်မှာလည်း ဒီမာန်မာနတွေကို တည်
 ဆောက်ထားတတ်ပါတယ်။ မာန်တက်ပြီး မာန အသက်ဝင် လှုပ်ရှားလာ
 ပြီဆိုရင်တော့ သင်ဟာ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းကို ရောက်သွား
 ပြီ၊ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ ဝေးသွားပြီဆိုရင် သင့်ကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ အတ္တက
 ခေါင်းထောင်ဝံ့လာတယ်။ အတ္တအားကြီး လာပြီဆိုရင် ငါဆိုတဲ့ မာန်က
 လည်း ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းလာတယ်။ အတ္တ၊ မာန်မာနတွေဟာ သင်တို့၊
 ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ သန္ဓေစိတ်၊ ဇာတိစိတ်တွေပါ။ လူဟာ အသက်ရှင်တည်
 နေသရွေ့ ဒီပဋိသန္ဓေစိတ်တွေ၊ ဇာတိစိတ်တွေနဲ့ နေသွားကြရတာပါ။
 ဒီပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်တဲ့ အတ္တ၊ မာန်၊ မာနတွေကြောင့်လည်း လူလောက၊
 လူ့ဘောင်ကြီး တိုးတက်လာရတာပါ။

ဒီဇာတိစိတ်တွေ၊ ဒီပဋိသန္ဓေစိတ်တွေကြောင့် လူဟာ ဘဝရဲ့ အောင်
 မြင်မှုတွေ၊ ထွန်းပေါက်မှုတွေ၊ အထွတ်အထိပ်ရောက်မှုတွေကို ခံစား
 စံစားရကြတယ်။ ဒီစိတ်တွေကြောင့်ပဲ လူတွေဟာ ဘဝကို အရှုံးကြီးရှုံး
 လူလုံးမလှဖြစ်သွားကြရတယ်။ ဒီလူ့အခြေခံစိတ်တွေဆိုတာ ထာဝရ

ရှိနေတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကာလ၊ ဒေသ၊ ပယောဂကြောင့်သာ ပေါ်ပေါက်လာရတာပါ။ ထပ်ပြီးပြောပါဦးမယ်၊ ဒီဇာတိစိတ်တွေ၊ ပဋိသန္ဓေ စိတ်တွေဆိုတာ ခန္ဓာမှာ အမြဲရှိနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခန္ဓာမှာ ပေါ်ပေါက်စရာ အခြေခံတရားသာရှိတာပါ။ အမြဲ ဒီအတ္တ၊ မာန် မာနဆိုတာတွေ ရှိနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်ဆိုတာ ရှိနေတဲ့အရာမဟုတ်ပါဘူး။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အရာပါ။ မဆာရာကနေ ဆာလာတာပါ။ သာမန်အနေအထားကနေ ကာလဒေသလိုက်ပြီး ပြင်ပ ပယောဂကြောင့် စိတ်တိုလာရတာပါ။ ဒေါသထွက်လာရတာပါ။ အကြောင်း (ပယောဂ) ကြောင့် ဇွဲတို့ သတ္တိတို့ ပေါ်လာတာပါ။ ဘယ်အခြေအနေတွေ၊ ဘယ်လိုကာလမျိုးတွေ၊ ဘယ်လို ပယောဂ (လှုံ့ဆော်မှုတွေ) ကြောင့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အတ္တ၊ မာန်မာနတွေ ပေါ်လာရတာလဲ။ သင်ကိုယ်တိုင် သိအောင်လုပ်ရမှာပါ။ ကျွန်ုပ်လည်း ကိုယ်တိုင်သိအောင်လုပ်ရမှာပါ။ ဘာကြောင့် မာန်တွေ တက်လာရတာလဲ။ သင်သိအောင်လုပ်ပါ။

ဘာကြောင့် မာနတွေ ထောင် လွှားလာရတာလဲ။ သင်ကိုယ်တိုင် သိအောင် လုပ်ပါ။ ဘာကြောင့် သင့်အတ္တ ခေါင်းထောင်ထလာရတာလဲ။ သင်ကိုယ်တိုင် သိအောင်လုပ်ပါ။ ကိုယ့်အတ္တအကြောင်း၊ ကိုယ့်မာန်၊ ကိုယ့်မာနအကြောင်း ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကောင်းကောင်းသိထားဖို့ကောင်းတယ်။ သိမှ ကိုယ့်အတ္တကို ကိုယ်လိုရင် လိုသလို ပြုစုပျိုးထောင်လို့ ရတယ်။ လိုရင်လိုသလို ချိုးနှိမ်ဖိနှိပ်ထား လို့ရမယ်။ ဒီလိုပါပဲ မာန်မာနတွေ၊ လောဘ ဒေါသတွေ၊ ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ် ဖန်တီးနိုင်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့အတ္တ၊ မာန်မာန စတဲ့ အတွင်းစိတ်တွေကို လိုသလို ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း၊ ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ အကောင်းဘက်၊ အပြုဘက်တွေမှာ အသုံးချခြင်းတို့ကို တစ်ဖက်လှည့်နဲ့ခေါ်ဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်နိုင်ရင် ကိုယ့်ကြမ္မာကောင်းဆိုးကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဖန်တီးနိုင်ပြီပေါ့။

အဓိကကတော့ ကိုယ်ဘာလဲဆိုတာ သိဖို့ပါ။ ကိုယ့်ရဲ့အစွမ်းအစတွေကို မှန်မှန်သိရှိ သုံးသပ်နိုင်ဖို့ပါ။ ကိုယ့်အစွမ်းအစတွေရှိမှ ငါ ဘာကိုလုပ်နိုင် တယ်၊ ငါ ဘာကိုမလုပ်နိုင်ဘူးဆိုတာ သိမှာပါ။

အဆိုတစ်ခုကတော့ ရှိပါတယ်။ “လောကမှာ မဖြစ်နိုင်တာ မရှိဘူးတဲ့၊ မဖြစ်သေးတာပဲ ရှိတယ်တဲ့”။ မှန်ပါတယ်။ နည်းနည်းကွန့်ပြီး ပြောရရင် သွေးထွက်အောင်ကို မှန်ပါတယ်။ သင်မလုပ်နိုင်တာတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ ခုချက်ချင်း မလုပ်နိုင်သေးတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပါ။ လုပ်နိုင်တဲ့တစ်နေ့ ထလုပ်ဦးမယ်ဆိုတဲ့စိတ်တော့ ထားသင့်တာပေါ့။ သင်စိတ်ဆောင်ရင် ဟိမဝန္တာတောင်ကြီး ဖြူပြီး ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် ကြီးကို မြေဖို့ပစ်လိုက်လို့ရတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ အလယ်ရိုးမလို့ခေါ်တဲ့ ပဲခူးရိုးမကြီး ဖြူပြီး မုတ္တမပင်လယ်ကွေ့ကို မြေဖို့ပစ်လို့ရတယ်။ တစ်ခုပဲ သင်လက်ခံရမှာ၊ အဲဒါက ဆန္ဒသက်သက်နဲ့တော့မဖြစ်နိုင်ဘူး။ တောင်ကြီး တွေ တကယ်ဖြူချင်တယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုဖြူမလဲ၊ ဘယ်လိုပစ္စည်းတွေ၊ ယန္တရားတွေ လိုမလဲ၊ ဘယ်လိုနည်းစနစ်တွေ သုံးမလဲ။ ဒါဆိုရင် စောစော ကလေးကတင် ပြောခဲ့တဲ့အဆို မှန်သွားပါပြီ။ မဖြစ်သေးတာ ဖြစ်သွား ပြီပေါ့။ ပြောချင်တာက ဒီလိုပါ။ ငါလုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာထက် ငါ ဘယ် လိုလုပ်ရမလဲဆိုတာက ပိုအရေးကြီးပါတယ်။ အလေးအနက် တွေး ကြည့်ပါဦး။ ပညာဗဟုသုတဆိုတာကို။

ကိုယ့်အတ္တ၊ မာန်မာနတွေကို ဗဟိုပြုပြီး ငါလုပ်ချင်တာတွေ ငါ ရအောင်လုပ်မယ်ဆိုတာ သင့်ရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ သို့ သော် သင့်ပယောဂကြောင့် ဘေးလူတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွား ထိခိုက်လာပြီ ဆိုပါက သင့်ကို သင့်ပတ်ဝန်းကျင်က ဝေဖန်လာပါလိမ့်မယ်။ လူဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ နေရတာဖြစ်ပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ သဟဇာတ ဖြစ်မှသာလျှင် ဘဝဟာ နေပျော်စရာဖြစ်မှာပါ။ တချို့ဟာ ဝေဖန်ခံရတဲ့

အခါမှာ ဇာတိစိတ်တွေဖြစ်တဲ့ မာန်မာန ထောင်းခဲထလာတတ်ကြ
 တယ်။ ဒီအခါမှာ အတ္တပေါ် တည်ဆောက်ထားတဲ့ စရိုက်ဆိုးတွေ ပေါ်
 လာတယ်။ စိတ်ဆိုးမယ်၊ ဒေါသထွက်မယ်၊ ပြန်နှုတ်လန်ခံပြောမယ်၊
 ရွံ့မယ်၊ ဇွတ်တိုးမယ်၊ တချို့ကတော့ ဝေဖန်ထောက်ပြလာရင် ကိုယ်
 ရှိန်သတ်မယ်၊ ချင့်ချင့်ချိန်ချိန်ရှိလာတယ်၊ ပြန်စဉ်းစားတယ်၊ ပြန်ဝေဖန်
 သုံးသပ်တယ်၊ အကျိုးအကြောင်း ဆီလျော်အောင် ပြန်တုံ့ပြန်တတ်တယ်၊
 လူနဲ့လူချင်း ထိတွေ့ဆက်ဆံရပြီဆိုရင် လူတွေရဲ့အတ္တအချင်းချင်း ပွတ်
 တိုက်မှုတွေ ပေါ်လာပါတယ်။ မာန်မာနချင်း ပွတ်တိုက်မှုတွေ၊ အယူဝါဒ၊
 အယူအဆချင်း ပွတ်တိုက်မှုတွေ၊ ဆန္ဒလိုအပ်ချက်လောဘ... စတာတွေ
 အချင်းချင်း ပွတ်တိုက်ကုန်ကြတာပါပဲ။ ဒါ လူ့လောကရဲ့ သဘာဝပါ။

အတွင်းအဇ္ဈတ္တတွေကို စရိုက်တွေအနေနဲ့ ဖော်ပြမယ်။ အတ္တက
 မသိမိမ္မေ့တော့ စရိုက်တွေကလည်း ကြမ်းတမ်းမယ်။ လူလူချင်းတွေကြ
 လို့မှ သာကြောင်းနာကြောင်း၊ မိသားစုအကြောင်း မမေးနိုင်လောက်
 အောင် လောကကြီးဟာ ရန်လိုစိတ်တွေနဲ့ပြည့်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။
 ငယ်ရွယ်သူတွေ၊ အထူးသဖြင့် ပညာတတ်လူငယ်တွေဟာ မာန်မာနတွေ
 တက်ပြီး နေတတ်ပါတယ်။ သင်ယူတတ်မြောက်ထားတဲ့ ပညာတွေဟာ
 ဘဝရဲ့ အောင်မြင်မှုရှိရာကို ဆွဲခေါ်သွားနိုင်ပါလျက်နဲ့ မာန်မာန၊ အတ္တဆို
 တဲ့ အဝိဇ္ဇာဖုံးထား လူလုံးသူလုံးမလှလောက်အောင် ဖြစ်နေတဲ့ လူငယ်
 ပညာတတ်တွေ ဒီလောကမှာ အများကြီးပါ။ လူ့အောက်ကျို့လို့ အကျိုး
 မယုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အယူဝါဒကို ဒီနေ့ခေတ်ပညာတတ်လူငယ်တွေ ခံယူ
 လိုချင်ပုံမရှိကြဘူး။ လူငယ်တွေမှာ ငါတို့လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ မာန်ရှိနေ
 တတ်တယ်။ တစ်နေရာအထိ ကောင်းပါတယ်။ အတိုင်းအဆတစ်ခု
 အထိကတော့ ရှိသင့်တာပေါ့။ လိုတာထက်ပိုပြီး ဇွတ်တိုးလုပ်ကြမယ်
 ဆိုရင်ကတော့ မြင်းမော၊ လှေလည်း မျောချင်ရာမျောပြီး ပန်းတိုင်

မရောက်ဘဲ စစ်ကိုင်းရောက်သူလည်း ရောက်သွားလိမ့်မယ်။ ပဲခူးမှာ သောင်တင်သူလည်း သောင်တင်သွားလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်ကြံ့မှာကို ဖန်တီး ချင်သပဆိုရင် ငါ့မြင်း ငါထင်တိုင်းစိုင်းလို့ မရပါဘူး။ ငါ့လှေငါ ထင် တိုင်းထိုးလို့ မရပါဘူး။ ဘေးကပြောဆို လမ်းပြလာတဲ့ စကားတွေကို အလေးထားသင့်ပါတယ်။

အပြောလွယ်တယ်၊ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်တော့မှ ခက်မှန်းသိရ တာတွေ အများကြီးပါ။ လောကမှာ သင်မလုပ်နိုင်တာတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ သာမန်လူတွေရဲ့ ပါရမီလောက်နဲ့ မပြီးမြောက်နိုင်တာတွေ အများကြီးပါ။ တချို့ကိစ္စတွေဆိုရင် ထွန်းထွန်းပေါက်ပေါက် လုပ်နိုင်ဖို့ ဝေးစွ၊ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက်ပင် လုပ်မရတာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒီနေ့ ခေတ်ဟာ နည်းနည်းတော့ သိတယ်ဆိုရုံနဲ့ နေရာမရပါဘူး။ တစိုးတစိ သိတယ်၊ တတ်တယ်ဆိုရုံလောက်နဲ့ အသက်မွေးလို့မရပါဘူး။ ထမင်း စား ရေသောက်လောက် သိရင်ပြီးရောဆိုလို့ကတော့ ထမင်းလည်းမဝ၊ ရေလည်းမရတဲ့ကိန်း ဆိုက်သွားမှာပါ။ ဗဟုသုတရှိရုံနဲ့ မလုံလောက်ပါ ဘူး။ တွေ့ဖူးမြင်ဖူး ကြားဖူးနားဝရှိတယ်ဆိုရုံနဲ့လည်း တစ်ဝမ်းဝဖို့၊ တစ် ခါးလှဖို့ မလွယ်တော့ပါဘူး။ လုပ်ကြည့်မယ်၊ စမ်းကြည့်မယ်ဆိုတာမျိုး ကိုလည်း ဘယ်သူကမှ လက်ခံမှာမဟုတ်ပါဘူး။

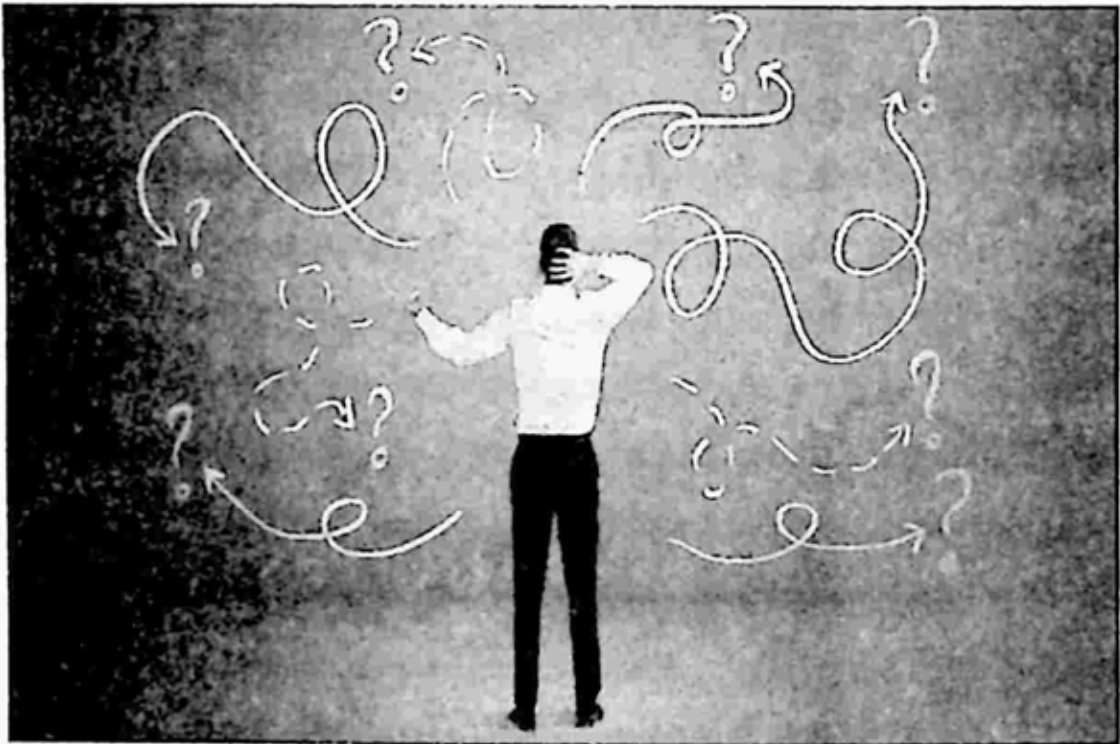
ဒီနေ့ခေတ်က အမှန်တကယ် စွမ်းဆောင်ရည်ရှိမှသာလျှင် နေရာ တစ်နေရာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်မှ ဝင်ဆံ့မှာဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းကြီးကြီးတွေအတွက် များများသိ၊ များများတတ်ထားသူတွေ လိုပါတယ်။ အစွမ်းအစရှိကြသူများကိုသာ ကြီးမားသော တာဝန်များ ပေးမှာဖြစ်ပါတယ်။ အစွမ်းအစရှိတယ်၊ မရှိဘူးဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် လည်းသိထားရမယ်၊ ဘေးလူတွေကလည်း စစ်ဆေးဖော်ထုတ်နိုင်တယ်။ မနိုင်ဝန်မထမ်းဖို့ လိုတယ်။ မသိ၊ မတတ်တာကို သိတယ်၊ တတ်တယ်

ပြောပြီး မြေစမ်း ခရမ်းပျိုးရမယ့်ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ ကိုယ်လုပ်နိုင်တာ၊ မလုပ်နိုင်တာကို သိမှ ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ် ဖန်တီးလို့ရမှာပါ။ အတော်ဆုံး၊ အတတ်ဆုံးဆိုတဲ့ လူတွေဟာ မွေးကတည်းက အတော်ဆုံး၊ အတတ်ဆုံးလူတွေအဖြစ် မွေးဖွားလာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ် ဘာကိုတတ်သလဲ၊ ဘာကို မတတ်ဘူးလဲ သိတဲ့လူတွေပါ။ ကိုယ် သိတာတတ်တာကို တစိုက်မတ်မတ်လုပ်ရင် တဖြည်းဖြည်း ပိုပိုတတ်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်ရာလိမ္မာဆိုတာ သင် ကြားဖူးမှာပါ။ မကျွမ်းကျင်တာလုပ်တဲ့သူဟာ မလိမ္မာတဲ့လူလို့ ကောက်ချက်ဆွဲလို့ရတာပေါ့။ လိမ္မာပါးနပ်သူတွေဟာ ကိုယ့်ကြမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးနိုင်တဲ့လူတွေ ဖြစ်တယ်။ သိတာတတ်တာကို လုပ်မယ်၊ မသိတာမတတ်တာ မလုပ်ဘူး။ ဒါဆိုရင် သင်ဟာ သင့်ကြမ္မာ သင်ဖန်တီးလို့ရပြီလို့ ရဲရဲကြီးယုံလိုက်ပါ။

ဒါပေမဲ့ ဘဝရဲ့အတက်လမ်းကိုရွေးပြီး ဆက်တက်ချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိရင်တော့ မသိသေးတာတွေ၊ မတတ်သေးတာတွေကို ဆက်လက်သင်ယူသွားဖို့ ပြင်ထားပါ။ ဘဝဆိုတာ သင်ယူနေခြင်းပါ။ သင်စရာ ကုန်သွားတဲ့နေ့ဟာ သင့်ဘဝရဲ့ အဟုန် ကုန်သွားတဲ့နေ့ပါ။ လူရှင်လျက်က ဘဝတန်သွားတဲ့ နေ့ပေါ့။ မသိရင် မေး၊ မစင်ရင်ဆေးလို့ ဆိုမဟုတ်လား။ မသိသေးတာတွေမေး၊ မတတ်သေးတာတွေ ဆက်သင်ပေါ့။ သင် မလုပ်နိုင်တာတွေ အများကြီးရှိနေတာကို သင်လက်ခံဖို့ ပြောထားပြီးပြီ။ ထပ်သတိပေးချင်တာက သင် မလုပ်နိုင်တာတွေ အများကြီးရှိသလို၊ သင်စိတ်ဝင်တစား အားတက်သရော သင်ယူမယ်ဆိုရင် သင် တတ်ကျွမ်းနားလည်နိုင်စရာတွေ အများကြီး ရှိနေပါသေးတယ်။ ပညာရပ်တွေ များစွာရှိနေသလို သင်ကြားပြသပေးနိုင်တဲ့ ဆရာတွေလည်း အများကြီး ရှိနေပါတယ်။ မတတ်သူကို တတ်အောင်၊ မတော်သေးသူကို တော်အောင် သင်ပေးနိုင်တဲ့ နေရာဌာနတွေ၊ ဆရာသမားတွေ ရှိနေပါတယ်။

သင်သာ ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ မှန်မှန်ကန်ကန် ဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။

* * *

ဒါဆိုဘာလုပ်ရမလဲ

How do I perform?

သိပ်ကို အံ့ဩဖို့ကောင်းတာတစ်ခုက ဘာလဲဆိုတော့ လူအများစုဟာ ဘယ်လိုနေထိုင်ရမယ်၊ ဘာကိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ အသေအချာမသိကြဘူး။ သိတဲ့လူကနည်းတယ်။ ဒါကိုက အတော်ကလေးကို အံ့ဩဖို့ကောင်းနေပြီ။ လူတွေဟာ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ ဘဝကို ဖြတ်သန်းနေကြတယ်။ သင့်ရာတော်ရာအလုပ်၊ သင့်ရာတော်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတွေနဲ့ ဘဝကို လျှောက်လှမ်းနေကြတယ်။ ဒီလို သင့်သလို၊ တော်သလို နေသွားကြရင်းက “ငါလုပ်နေတဲ့အလုပ်က ငါ့ ဝါသနာနဲ့

ကိုက်ညီရဲ့လား” “ငါ့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းက ငါ့ရဲ့အိပ်မက်တွေနဲ့ လိုက်ဖက်ရဲ့လား” “ငါ လုပ်သာလုပ်နေရတယ်၊ အမှန်တကယ်ရော ငါ့ရဲ့အစွမ်းအစတွေနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျရှိပါရဲ့လား” ဆိုတဲ့မေးခွန်းတွေ မမေး အားကြဘူးဖြစ်နေကြတယ်။ နိစ္စရူဝအလုပ်တွေနဲ့ နေထွက်ကနေဝင်၊ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး အလျဉ်မီအောင် ရွက်စုံ၊ တက်ကုန်ဖွင့်ပြီး လုပ်နေကြရ တယ်။ ဒီလိုနဲ့ အရေးအကြီးဆုံးမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ “ဒီအလုပ်ဟာ ငါ့အစွမ်း အစတွေနဲ့ အမှန်ရော ကိုက်ညီပါရဲ့လား၊ တခြား ဒါထက်ကောင်းတာ ငါ ဘာလုပ်နိုင်သေးသလဲ” ဆိုတာကို မမေးဖြစ်ကြတော့ဘူး။

လူတွေမှာရှိတဲ့ အစွမ်းအစတွေဆိုတာလည်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ် ယောက် တစ်ထပ်တည်း၊ တစ်ထေရာတည်း တူတယ်ဆိုတာ မရှိသလို လူတွေရဲ့ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်တွေဟာလည်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တစ်ထပ် တည်း မကျပါဘူး။ လူတွေရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးအလိုက် လုပ်ရည် ကိုင်ရည်များ ကွဲပြားတတ်ပါတယ်။ (ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဆိုသည်မှာ personality ကို မြန်မာလို ပြန်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးအနက် ဖော်ပြရာတွင် သာမန်အနက်ဖော်ပြချက် ထက် လေးနက်ပြည့်စုံမှုရှိပါသည်။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အနက်အရ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးသည် လူတစ်ယောက်၏အသွင်ကိုသာမက အတွင်း စိတ်သဘောထားကိုပါ ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူ၏ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ဝါသနာ၊ အတွေ့အကြုံ၊ ပညာဗဟုသုတ၊ ရာထူး စသည်တို့ပါ ထည့်သွင်းအနက်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။) ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးပေါ်မူတည်၍ လူတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ပုံများ ကွဲလွဲရာ၌ တချို့အပြုအမူများသည် ဗီဇအရဖြစ်ပြီး အချို့အပြုအမူများသည် သင်ယူထားခြင်း (ဝါ) ပတ်ဝန်းကျင်၏ ပြုပြင်မှုခံထားရခြင်းတို့ ပါဝင် ပါတယ်။ လူတစ်ယောက် ဘယ်လိုလုပ်တယ်ဆိုတာ အဖြေရှာလိုရသလို

လူတစ်ယောက် ဘယ်အလုပ်မှာ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ရှိတယ်ဆိုတာလည်း ဖော်ထုတ်လို့ရပါတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရတယ်ဆိုတာတို့၊ ဘယ်လိုလုပ်ရင် ကောင်းမယ်ဆိုတာတို့ကို သင်ပေး၊ ပြင်ပေးလို့ ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပင်ကိုအစွမ်းအစရှိသလောက်ပဲ လုပ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေမှာ အခြေခံအရည်အချင်းတွေ၊ အခြေခံအစွမ်းအစတွေ ရှိပါတယ်။ ဒီအရည်အသွေးတွေ၊ ဒီအရည်အချင်းတွေဟာ အခြေခံ (ဝါ) သတ်မှတ်ထားတဲ့ အဆင့်အထိ တူညီနေတတ်ပါတယ်။ ဥပမာစစ်ဘက် ဆိုင်ရာ အကယ်ဒမီမှ ဆင်းလာတဲ့ အရာရှိငယ်တွေမှာ တူညီတဲ့ အခြေခံ အစွမ်းအစတွေ ရှိနေပါတယ်။ အလားတူပင် လက်ရွေးစင်အဖြစ်ဆန်ခါ တင်ရွေးလိုက်တဲ့ ဘောလုံးသမားတွေမှာလည်း တူညီတဲ့ အခြေခံအစွမ်း ရှိပါတယ်။ ဒီလိုတူညီတဲ့ အခြေခံအစွမ်းရည်တွေကို တစ်ရုံးတည်း၊ တစ်ခန်းတည်း ထိုင်အလုပ်လုပ်နေကြသော စာရေးစာချီတွေထဲ မှာ၊ တစ်ဆောင်တွင်းမှာ ပူးတွဲလုပ်ကိုင်နေကြတဲ့ အလုပ်သမားတွေထဲ မှာပါ မြင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကို လူမှုရေးသိပ္ပံရှုထောင့်က တူညီသော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးခြင်းရာသတ္တိများ (common personality traits) ဟု ကင်ပွန်းတပ်ထားပါတယ်။ အခြေခံအားဖြင့် သင်လည်း အများသူငါ လုပ်နိုင်တာမျိုး သင်လည်းလုပ်နိုင်ပါတယ်။

သင် စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လက်ရွေးစင်ဘောလုံး သမားတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ စာရေးတစ်ယောက်၊ အလုပ် သမားတစ်ယောက်၊ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ ဇာတ်မင်းသား၊ ရုပ်ရှင် မင်းသား၊ သာသနာ့ဘောင်ဝင်ပြီး ရဟန်းဘဝခံယူလို့လည်း ရပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ပညာပါရမီပေါ် အခြေခံပြီး သူလိုကိုယ်လိုဖြစ်နိုင်တဲ့ အနေ အထားတွေပါ။ သိမ်ကဆင်းပြီးတာနဲ့ တစ်သက်တာ သာသနာ့ဘောင်မှာ တစ်သက်လုံး နေသွားနိုင်ပါ့မလား။ နားကြပ်နဲ့ ဆေးထိုးအပ်ကိုင်ထားပြီး

တစ်သက်လုံးပဲ ဆရာဝန်ဘဝနဲ့ အရိုးထုတ်ပါ့မယ်ဆိုတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်တွေ ဖျက်လိုက်တဲ့ ပညာတတ်တွေ၊ အောက်ခြေလူတန်းစားဖြစ်တဲ့ အုတ်စီ၊ ကျောက်သယ်၊ ပန်းရန်၊ လက်သမား၊ သံချည်သံကွေး အလုပ်သမားတွေ ကြား ဘဝရဲ့ အရသာကို ရှာမတွေ့လို့ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွေကို စွန့်ပြီး တခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြောင်းသွားတဲ့ ဆောက်လုပ် ရေး အင်ဂျင်နီယာတွေ နည်းနည်းလေးပါလို့ သင် ဆိုကောင်းဆိုမယ်။ ထိုနည်းနည်းလေးထဲ သင်မပါဖို့အရေးကြီးတယ်။ သင်လုပ်နိုင်တာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ တစ်ပြိုင်တည်း သင်မလုပ်နိုင်တာတွေလည်း အများကြီးပါ။ ငါ ဘာမလုပ်နိုင်ဘူးလဲဆိုတာ သင်သိရင် သင်ဟာ သင့်ကြံ့ခိုင်ရဲ့ အရှင်သခင်ပါ။

* * *

ပြောရမှာလား၊ နားထောင်ရမှာလား
Am I a reader or a listener?

သင်ဟာ သိပ်ကိုစကားပြောချင်သူလား၊ စကားပြောသန်သူလား၊ ဒါမှမဟုတ် ပြောတာထက် နားထောင်ချင်သူလား၊ သင်ဟာ ဘယ်လို

လူစားမျိုးလဲ။ ပြောချင်သူလား၊ နားထောင်ချင်သူလား။ ဒါကိုတော့ သင် ကောင်းကောင်းသိထားဖို့ လိုပါတယ်။ တချို့က အပြောလည်း သန်တယ်၊ ပြောအားလည်းရှိတယ်၊ ပြောလည်းပြောတယ်၊ အပြောလည်း ကောင်းတယ်။ ပြီးတော့ သူတစ်ပါးပြောလာရင်လည်း စိတ်ရှည်လက်ရှည် နဲ့ ကောင်းကောင်းလည်း နားထောင်တတ်တယ်။ ဒီလိုလူမျိုးက ရှား တယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှိတယ်။ အပြောအဟောကောင်းသလို တစ်ဖက်သား ပြောချင်အောင် လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်စွမ်းရှိတဲ့လူ ဒီလောကမှာ ရှိပါတယ်။ ပြောမယ်ဟောမယ်ဆိုရင်လည်း လေ့ကျင့်ယူလို့ရပါတယ်။ စိတ်ရှည် လက်ရှည်နဲ့ နားထောင်တတ်တဲ့ အကျင့်ဆိုတာလည်း ပြုစုပျိုးထောင်ယူ လို့ ရပါတယ်။ အများစုကတော့ တစ်ခုခုမှာ သွားသန်ကြတယ်။

တချို့ အပြောဘက်သန်တယ်။ စကားပြောရင်လူပြောချင်တယ်။ စကားဝိုင်းကို မောင်ပိုင်စီးထားချင်တယ်။ တစ်ဖက်လူပြောရင် ဇွတ် ကြားဖြတ်ဝင်ပြောချင်တယ်။ မလွဲသာလို့သာ နားထောင်နေရတယ်၊ ပါးစပ်က တပြင်ပြင်နဲ့။ တချို့ကျတော့လည်း တစ်ဖက်သားပြောနေရင် နားထောင်နေတယ်။ ပါးစပ်မလှုပ်ဘူး။ ဟုတ်၏မှန်၏လည်း မဆို၊ ကြိုက်၏၊ မကြိုက်၏လည်း မပြော။ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေတတ်ကြတယ်။ နေရာတိုင်း မြဲစိစိလုပ်နေလို့မရတာကိုလည်း ဒီလူတွေ သတိမထားမိ ဘူး။ ဆိုရေးရှိက ဆိုအပ်လှ၏ဆိုသည့် ကဝိတို့၏ သတိပေးစကား လည်း အမှတ်မထား။ အဆိုးဆုံးကတော့ ပြောရမယ့်အချိန်မှာ မပြော၊ ပြောအပ်တဲ့အရပ်မှာ မပြော၊ မပြောရမယ့်အချိန်ကျမှ ကရားရေလွှတ်၊ မပြောအပ်တဲ့ အရပ်ကျမှ နှုတ်ကဖွာလာတယ်။ ကာလဒေသပေါ် မချိန် ဆတတ်တော့ ဒုက္ခလှလှ တွေ့သွားကြတဲ့လူတွေ အများကြီးရှိခဲ့၊ ရှိနေ ဆဲပါ။ သာဓကလေးထုတ်ပြီး ပြောပါ့မယ်။

Dwight. D.Eisenhower (မြန်မာလိုတော့ အိုက်စင်ဟာဝါပေါ့)

Dwight. D.Eisenhower

ဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးပါ။ ကမ္ဘာစစ်ကြီး နှစ်ခု စလုံးမှာ ထူးထူးချွန်ချွန် စစ်မှုထမ်းခဲ့တဲ့ စစ်သည်ကောင်းတစ်ဦးပါ။ ပထမကမ္ဘာစစ် ၁၉၁၄-၁၈ မှာ အိုက်စင်ဟာဝါဟာ အမေရိကန်စစ်တပ်မှာ စစ်ကျောင်းဆင်းပြီးခါစ အရာရှိငယ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ စစ်မှုထမ်းခဲ့တယ်။ ပထမစစ်ကာလအတွင်းမှာလည်း ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ စစ်မှုထမ်းခဲ့သလို စစ်ပြီးကာလမှာလည်း ထက်ထက်မြက်မြက်ရှိခဲ့တယ်။ ရာထူးအဆင့်ဆင့် တက်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ၁၉၄၀-၄၅ ဖြစ်လာတော့ အိုက်စင်ဟာဝါဟာ အရွယ်ကောင်း၊ ရာထူးကြီးအရာရှိကြီးတစ်ဦး ဖြစ်နေပါပြီ။ ဥရောပတိုက်စစ်မြေပြင်ရဲ့ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုရဲ့ စစ်ဦးစီးအရာရှိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ်နဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှာ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သူပေါ့။ အမေရိကန်တပ်မတော်ရဲ့ အားထားရတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦး၊ ပြည်သူတွေ ချစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးသာမက စစ်အတွင်းကာလ စစ်သတင်းဂျာနယ်တွေရဲ့ အသက်ဖြစ်တဲ့စစ်သတင်းထောက်တွေရဲ့ အချစ်တော်လည်းဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်စင်ဟာဝါနဲ့ စစ်သတင်းထောက်တွေ တွေ့ကြ

ရင် ပွဲစည်သွားပါတယ်။ တစ်ဖက်ကမ်း၊ တစ်ဖက်ဖြေ၊ စစ်သတင်းတွေ ဝေဝေဆာဆာရှိတော့ စာနယ်ဇင်းတွေ စောင်ရေတက်တာပေါ့။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုလည်း လူသိများလာတာပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ အိုက်စင်ဟာဝါတစ်ယောက် သတင်းစာလောကမှာ ရေပန်းစားခဲ့တာပေါ့။

၁၉၄၅ ခုနှစ် နှစ်လယ်ပိုင်းလောက်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး နိဂုံးချုပ် သွားပါတယ်။ နောက် ၁၀ နှစ်လောက်ကြာတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်စင်ဟာဝါကို စစ်ကာလအတွင်းက စင်တင်ခဲ့ကြတဲ့ သတင်းထောက်တွေ ကိုယ်တိုင်က အိုက်စင်ဟာဝါကို ရစရာမရှိအောင် ဝေဖန်ထိုးနှက်ကြတော့ တာပါပဲ။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတာလဲ။ သင်သိချင်မှာပါ။ ဒီကလည်း ပြောချင်သူပါ၊ ပြောပါ့မယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလတုန်းက စစ်သတင်း ထောက်တွေ ဘာကိုသိချင်၊ ဘာကိုမေးချင်တယ်ဆိုတာ သက်ဆိုင်ရာ စစ်ဘက်ဌာနတွေကို ကြိုတင်အကြောင်းကြားထားကြရပါတယ်။ မဆိုင် တာတွေ သတင်းပေါက်ကြားမှုမရှိအောင်ပါ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်စင်ဟာ ဝါက စစ်ရေးစစ်ရာမှာသာ စစ်ပရိယာယ်ကြွယ်သူမဟုတ်ပါဘူး၊ စကား လည်း ကြွယ်သူပါ။ ဒါပေမဲ့ ကာလဒေသ ရာထူးအရ အပြောဆင်ခြင် ရမှာပါ။ လက်လွတ်စပယ် မဖြေမိစေရန် ဗိုလ်ချုပ်ဆီကို မေးလာမယ့် မေးခွန်းတွေကို ကြိုတင်ပို့ပေးထားရပါတယ်။ အနည်းလေး နာရီဝက် ကြိုပြီး ပို့ထားရပါတယ်။ ဒါကြောင့် သတင်းထောက်တွေရဲ့ (သိပြီးသား မေးခွန်း) အမေးတွေကို ပီပီရီရီနဲ့ လိုရင်းတိုရှင်း၊ စစ်ရေးအသာစီးရနေရင် အရွန်းလေးဖောက်ပြီးတောင် ဖြေလိုက်ပါသေးတယ်။ အားလုံး ချောချော မောမော၊ ကျေကျေနပ်နပ် ရှိကြတာပေါ့။

နောင် ၁၀ နှစ်လောက်ကြာသွားတော့ ဒီလို မဟုတ်တော့ပြန်ပါ ဘူး။ အိုက်စင်ဟာဝါကလည်း စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မဟုတ်တော့ပါဘူး။ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ သမ္မတကြီးဖြစ်နေပါပြီ။ သမ္မတကြီး အိုက်စင်ဟာဝါ

ပေါ့။ အိုက်စင်ဟာဝါဟာ စကားပြောကြွယ်သူ၊ ပြောနိုင်ဟောနိုင်တဲ့သူ ပါ။ အပြောသမားကောင်းပါ။ ဒါပေမဲ့ စစ်အတွင်းကာလတုန်းက တာဝန် ရှိသူ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ စကားကို လွတ်မပြောခဲ့ပါ ဘူး။ အထိန်းအချုပ်၊ အကန့်အသတ်နဲ့ ပြောရမယ်။ အထူးသဖြင့် သတင်းထောက်တွေနဲ့တွေ့ရင် စကားကို ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းပြောရ မယ်ပေါ့။ ထိန်းသိမ်းပြောနိုင်အောင်လည်း သူ့ရဲ့လက်ထောက်အရာရှိ တွေက ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးထားတယ်။ ဘာမေး၊ ဘာဖြေပေါ့။ ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်ချက်တွေ၊ ကန့်သတ် အချက်အလက်တွေကို မေးခွင့်မပြုခဲ့ဘူး။ အိုက်စင်ဟာဝါမှာ အသိတစ်ခုရှိသွားတယ်။ သတင်းထောက်တွေနဲ့ တွေ့ရင် စကားဆင်ခြင်ပြောပေတော့။

သမ္မတကြီးဖြစ်လာပြန်တော့ အိုက်စင်ဟာဝါဟာ သတင်းထောက် တွေနဲ့ တွေ့ရဖို့ ဖန်လာပြန်ပါပြီ။ အိုက်စင်ဟာဝါရှေ့က သမ္မတနှစ် ယောက်ဖြစ်တဲ့ ရူစဗဲ(လ်) (Franklin D.Roosevelt) နဲ့ ထရူးမင်း (Harry Truman) တို့ဟာ ပင်ကိုကိုယ်၌က နှုတ်အေးတဲ့သူတွေ၊ အပြော

Franklin D.Roosevelt

Harry Truman

သမားတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ အပြောလည်းမကောင်းဘူး၊ သူများပြောရင်သာ နားထောင်ချင်တဲ့သူတွေ။ အိုက်စင်ဟာဝါက အပြောကောင်း၊ အဟောကောင်းသူ၊ ပြောချင်သူ ဒါပေမဲ့ သတင်းထောက်တွေနဲ့ပြောရင် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းပြောရမယ်ဆိုတဲ့အသိက သမ္မတကြီး အိုက်စင်ဟာဝါ အသည်းထဲ အတော်ကလေးကို မြဲနေပြီ။ သူ့ရှေ့က သမ္မတနှစ်ယောက်က နှုတ်ခမ်းကို အပြုံးနဲ့ဖိထားပြီး သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလာတဲ့ သတင်းထောက်တွေကြား ဟိုသွားဒီသွားလုပ်တယ်။ အိုက်စင်ဟာဝါလည်း သူ့ရဲ့ရှေ့ကလူတွေအတိုင်း လိုက်လုပ်တယ်။ အိုက်စင်ဟာဝါရဲ့အသံကို စစ်အတွင်းကလို ကြားချင်ကြတဲ့ သတင်းထောက်တွေ အိုက်စင်ဟာဝါရဲ့အချိုးကို ကြည့်ပြီး အတော်စိတ်ပျက်ကုန်ကြတယ်။ နောင်သမ္မတရဲ့ အိမ်ဖြူတော်မှာ သတင်းစာကွန်ဖရင့်လုပ်ရင် ဘယ်သတင်းထောက်ကမှ သမ္မတကို အဖက်မလုပ်တော့ဘူး။ အကြောင်းပေါ်လို့ သမ္မတကို တွယ်ရမယ်ဆိုရင်တော့ သမ္မတအိုက်စင်ဟာဝါ တစ်ယောက် မိဒီယာရဲ့ထိုးနှက်ချက်တွေကို ကျောကော့ပြီးသာ ခံပေးတော့ပဲ။

သတင်းသမားတွေရဲ့ နှိပ်ကွပ်တာကို ကျောကော့ပြီး ခံသွားရတဲ့ သမ္မတ နောက်တစ်ယောက်က သမ္မတဂျွန်စင်ပေါ့ (Lyndon Johnson) မစ္စတာဂျွန်စင်ဟာ မူလက ဒုတိယသမ္မတပါ။ သူ့ရဲ့အထက်က သမ္မတ ကနေဒီ (John F. Kennedy) လုပ်ကြံခံလိုက်ရတော့ ဥပဒေကြောင်း အရ ဒုသမ္မတဂျွန်စင်ဟာ သမ္မတဖြစ်လာပါတယ်။ သမ္မတကြီးဖြစ်လာ ပြီဆိုတော့ မစ္စတာဂျွန်စင်ဟာ မိဒီယာနဲ့ နပန်းလုံးရတော့မှာပေါ့။ သမ္မတ ဂျွန်စင်ဟာ အပြောသမားမဟုတ်ပါဘူး။ ပင်ကိုစရိုက်က နှုတ်နည်းသူ ပါ။ ဒုသမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းမခံရခင်က ဂျွန်စင်ကို အလွန်နှုတ်အေး သော စီနိတ်တာ (လွှတ်တော်အမတ်/ ကိုယ်စားလှယ်) လို့ သူ့ရဲ့ပါတီ တွင်းမှာ လူသိများတယ်။ အပြောသမားမဟုတ်ဘူး၊ အလုပ်ကို ဇွဲရှိရှိလုပ် တဲ့သူလို့ သူ့ရဲ့ နိုင်ငံရေးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ လက်ခံထားကြတယ်။ ဂျွန်စင်ဟာ ဆိုခဲ့မြဲစေဆိုတဲ့လူပေါ့။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့ရဲ့ပါတီက သူ့ကို ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ ဒုသမ္မတအဖြစ် ရွေးလိုက်တာပေါ့။ သူ့အတွက်က သမ္မတကနေဒီ လုပ်ကြံခံလိုက်ရတော့ ဂျွန်စင် သမ္မတ တက်လုပ်ရပြီ။

John F. Kennedy

ဘာတွေဖြစ်ကုန်ပြီလဲ။

သမ္မတကနေဒီက သတင်းထောက်တွေ၊ စာနယ်ဇင်းလောကက လူတွေနဲ့ အင်မတန်မှ ပလဲနံ့ပသင့်တယ်။ မကြာမကြာလည်း စာနယ်ဇင်း လောကကလူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံတယ်။ ဦးဆောင်ပြီးလည်း ဆွေးနွေးတယ်။ မေးလာသမျှ မေးခွန်းတွေကိုလည်း ချက်ကျလက်ကျ ပညာသားပါပါ ဖြေတယ်။ ဒီလိုဖြေနိုင်အောင်လည်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားတယ်။ ကနေဒီဟာ ပင်ကိုကပင် စကားပြောကောင်းသူ၊ စကားပရိယာယ်ကြွယ်သူဖြစ်တယ်။ သမ္မတဖြစ်လာတော့ စာနယ်ဇင်းလောကထဲက ထိပ်ဆိုတဲ့လူတွေကို သူ့နားမှာ အတိုင်ပင်ခံတွေအဖြစ် ခေါ်ယူခန့်ထားလိုက်တယ်။ နဂိုကလည်း ရှိပြီးသားဆိုတော့ သမ္မတကနေဒီဟာ စာနယ်ဇင်းသမားတွေ၊ သတင်းထောက်တွေ၊ သံတမန်တွေနဲ့တွေ့တော့ နဂိုင်းထွက်တာပေါ့။ ကနေဒီလုပ်တာကို ဂျွန်စင်က အားကျတယ်။ ကြိုက်တယ်။ ဂျွန်စင် သမ္မတဖြစ်လာတော့ ကနေဒီအချိုးချိုးတယ်။ သံဃာစင်ပါမှောက်တော့တာပေါ့။ လှည့်ပတ်မေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကြောင့် ဂျွန်စင် ချွေးပြန်ခဲ့တယ်။ နှစ်ခွဲအဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ စကားလုံးတွေကို ဂျွန်စင် ဘယ်လိုအနက်ပြန်ပြီး ဘယ်လိုပြန်သုံးရမယ်ဆိုတာ မသိဘူး။ ဂျွန်စင်ဟာ နှုတ်ရေးကျွမ်းသူ မဟုတ်ဘူး။ အပြောသမားမဟုတ်ဘူး။ နားထောင်ရမယ့်လူ။ ဒါကို အချေအတင်ပြောဖို့ ကြိုးစားတော့ ငါးပါးမက မှောက်တော့တာပေါ့။ ပြောရမယ့်လူဖြစ်တဲ့ အိုက်စင်ဟာဝါက အထာနဲ့နေတယ်။ ငါးသလောက်ပြုံးပြုံးပြီး နှုတ်ပိတ်တော့ မိဒီယာရဲ့ ဆုံးမတာကို ကောင်းကောင်းခံလိုက်ရတယ်။ နှုတ်နည်းပြီး အလုပ်မှာ ဇွဲသန်လို့ ဂျွန်စင်ကို သမ္မတတင်လိုက်ပါတယ်။ သတင်းထောက်တွေရဲ့ စာနယ်ဇင်းပရိယာယ်ဒဏ်ကို လှလှကြီးခံလိုက်ရတယ်။

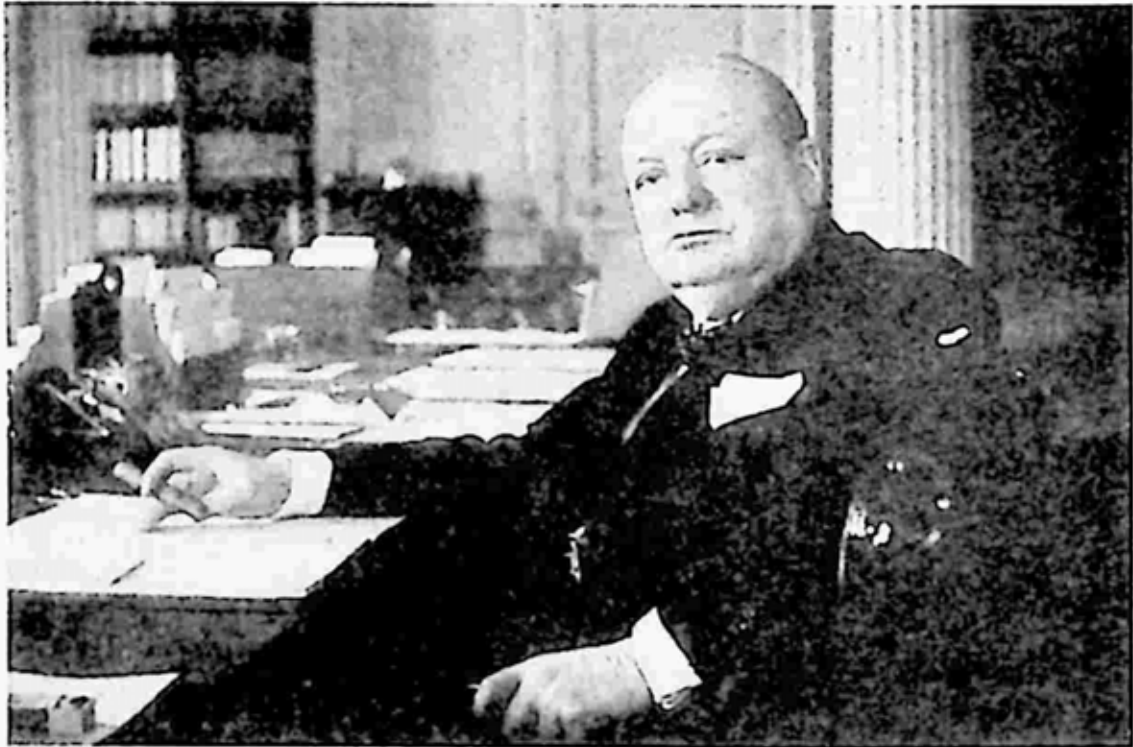
* * *

ဒီလိုမခံရအောင် ဘာလုပ်ရင်ကောင်းမလဲ

How do I learn?

ဘာတွေလိုနေသလဲ သိရင်ဖြည့်ပေါ့။ မရှိတာရှာ၊ မသိတာသင်ယူရတာပေါ့။ လောကကြီးမှာ မသိတာတွေ၊ မတတ်တာတွေ အများကြီးပါ။ အပြောအဟောမတတ်ရင် သင်လို့ရပါတယ်။ ဒီလိုပဲ နားထောင်တတ်အောင် လေ့ကျင့်ယူလို့ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ လေ့ကျင့်သင်ယူရင် ရတယ်ဆိုတဲ့ အဆိုကို ထောက်ခံဖို့ ဥပမာကောင်းတစ်ခုလောက် တင်ပြချင်ပါတယ်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ Wiston Churchill ဝင်စတန်ချာချီဟာ ကျောင်းတုန်းက စာတော်သူတစ်ဦး မဟုတ်ပါဘူး။ ဝင်စတန်ချာချီဟာ ကျောင်းပြင်ပရောက်မှ စာရေးကောင်းတဲ့လူ၊ စာရေးကောင်းသလောက် ချက်ကျလက်ကျ ပြောနိုင်သူ၊ ဖတ်ထားမှတ်ထားသမျှ ထိထိရောက်ရောက် အသုံးချတတ်သူဟု ထင်ရှားကျော်ကြားလာသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုရေးနိုင်၊ ပြောနိုင်ဟောနိုင်လို့လည်း ချာချီဟာ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ ထင်ရှားကျော်ကြားလာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေး

Wiston Churchill

လောကသားတွေရဲ့ အန္တိမပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ပြီး အမှတ် ၁၀ ဒေါင်းနင်းလမ်းရှိ ဝန်ကြီးချုပ်နေအိမ် (အမေရိကန် နိုင်ငံရေးသမားတွေက အိမ်ဖြူတော်...) မှာ နေခွင့်ရသွားတယ်။

နိုင်ငံရေးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ စာအရေးအသားကောင်းတာတစ်ကြောင်း၊ အဟောအပြောကောင်းတာ တစ်ကြောင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောရဲဆိုရဲတာတွေကြောင့် ချာချီဟာ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့သမိုင်းမှာ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခံလိုက်ရတယ်။ ချာချီဟာ ကျောင်းတုန်းက စာတော်သူမဟုတ်ပါဘူး။ ကျောင်းမပျော်၊ စာမတော်တဲ့ထဲမှာ ချာချီဟာ ထိပ်ဆုံးကပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျောင်းပြင်ပရောက်သွားတော့ စာအရေးအသားဘက်မှာ အရမ်းကို ထူးချွန်လာတယ်။ ကျောင်းတုန်းက စာဆိုရင် တီဆားနဲ့ တို့သလို ဖြစ်တတ်တဲ့ ချာချီဟာ ကျောင်းအပြင်ရောက်သွားမှ စာပေအရေးအသား၊ အကိုးအကားတွေဘက်မှာ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်ရတာ

လဲဆိုတာ လူတိုင်းက သိချင်လာကြတယ်။ အဖြေက ရှင်းပါတယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် ကိုယ်သိချင်တာ ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူခွင့် ရသွားလို့ပါတဲ့။ ကျောင်းတုန်းက သင်ရိုးဆိုတာရှိတယ်။ ဒီသင်ရိုးကို ကျောင်းသားကြိုက်ကြိုက်၊ မကြိုက်ကြိုက် ဆရာက သင်တယ်။ ကျောင်းသားက ဖတ်ရတယ်။ မှတ်ရတယ်။ ကျက်ရတယ်။ ပြီးတော့ ဒီဖတ်မှတ်ထားတာတွေ ပြန်ဖြေရတယ်။ ချာချီက ကျောင်းစာတွေကို မဖတ်ချင်ဘူး၊ မမှတ်ချင်ဘူး။

ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူ စိတ်ဝင်စားတာမပါလို့။ ဒါကြောင့် စိတ်မဝင်စားတာကို ဖတ်ပြီး၊ မှတ်ပြီးလို့ ပြန်ဖြေရမယ်ဆိုတော့ ချာချီ ဘယ်တော့မှ အမှတ်ကောင်းကောင်းမရဘူး။ ကျောင်းပြင်ပရောက်တော့ ချာချီ ကျောင်းသင်ရိုးဆိုတဲ့ ကျော့ကွင်းက လွတ်သွားပြီး ကိုယ်ကြိုက်တာ၊ ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတာ လေ့လာဆည်းပူးလို့ရပြီ။ ကိုယ်ကြိုက်တာ ဖတ်မှတ် လေ့လာလို့ရပြီ။ ကျောင်းတုန်းက ချာချီဟာ သူမကြိုက်တာလည်း ကျက်၊ ကြိုက်တာလည်း ကျက်ရတယ်။ လက်မခံချင်တာလည်း ကျက်ရတယ်၊ လက်ခံချင်တာလည်း ကျက်ရတယ်။ အမှန်က ချာချီဟာ သူ မကြိုက်တာ၊ မယုံတာ၊ လက်မခံချင်တာ၊ သူ့ သဘောမကျတာတွေကို မဖတ်ချင်၊ မကျက်ချင်၊ မလေ့လာချင်ဘူး။ ကျောင်းနဲ့ကင်းပြီး လူ့ဘဝအတွင်း ထဲထဲဝင်ဝင်ရောက်သွားတော့ ချာချီ ကြိုက်ရာကို လေ့လာ ဆည်းပူးခွင့်ရသွားပြီ။ ဒါကြောင့် ကျောင်းမှာ မတော်တဲ့ ချာချီဟာ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ တော်သူ ဖြစ်လာတယ်။ နောင် အတော်ဆုံးဖြစ်သွားတော့ ဗြိတိန်နိုင်ငံရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သွားတယ်။

ကျောင်းဆိုတာမှာ သင်ရိုးဆိုတာရှိတယ်။ ဆရာဆိုတာ ရှိတယ်။ ကျောင်းသားဦးနှောက်ထဲကို သင်ရိုးထည့်ပေးဖို့ ဆရာတွေက လုပ်တယ်။ ကျောင်းသားအများစုက ဆရာတွေ ထည့်ပေးသမျှကို လက်ခံ